

ÖNCÜ

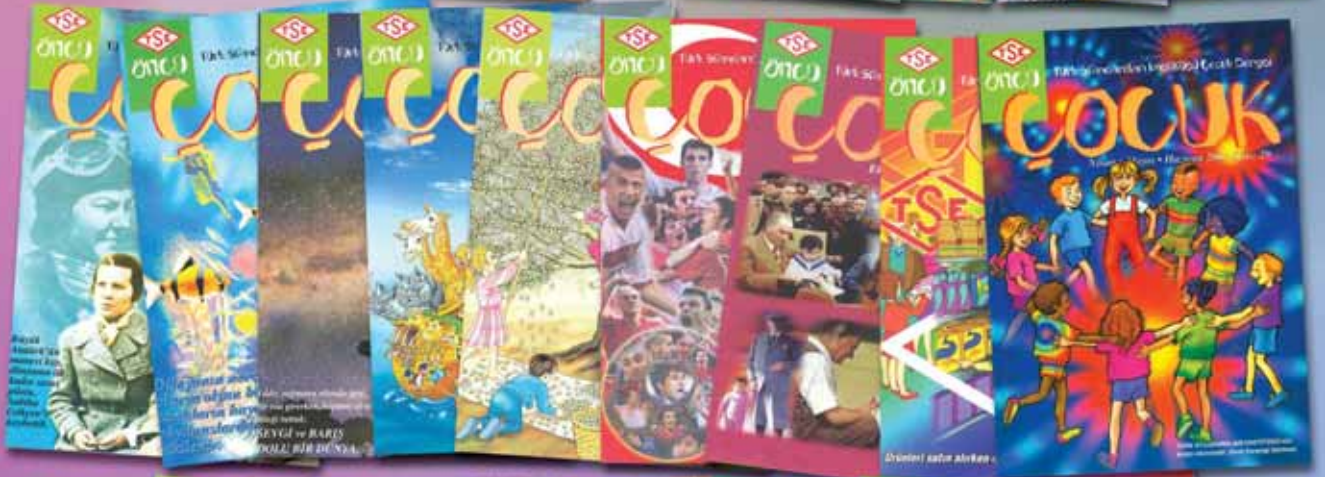
Türk Standardları Enstitüsü Çocuk Dergisi

ÇOCUK

Temmuz-Ağustos-Eylül 2016 Sayı: 79

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ'nün
Çocuklara Armağanıdır.

Sevgili çocuklar, okullar kapandı. Karnelerimizi aldık. Bayram telaşı, tatil hazırlıkları başladı. Bizi, Öncü Çocuk'u takip ettiğiniz için sizlere teşekkür ederiz.

İster köylerde, yaylalarda aile büyüklerimiz ile tatil yapalım, isterse sahil boylarında denize tatile gidelim, güzel zamanlar geçirip, okullarımız açılıncaya kadar enerji biriktirelim.

Dumlupınar'da Büyük Taarruz'u, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutlayacağız. O yılları bize anlatan Kurtuluş Savaşı Müzesi'ni dolaştık.

Bir yaz meyvesi olan ballı incirleri bize sunan İncir Ağacı'nı inceleyeceğiz.

Afyonkarahisar'a gidip, bölgenin önemli özelliklerini tanıyacağız.

Samim Kocagöz ile tanışacağız. Mimarların ne iş yaptığına göz atacağız. İlk kadın deprem uzmanımız Nuriye Pınar Erdem'in yaşam öyküsünü öğreneceğiz.

Yaz boyu hevenk, çavuş, çekirdeksiz, kardinal ve benzeri isimleriyle ve çeşitleriyle ağızlarımızı tatlandıran üzümler; kışın sofralarımızda pekmez olmak üzere bir yolculuğa çıkmakta...

En eski ata sporlarımızdan biri olan binicilik, kollarımızdaki vazgeçilmez aksesuarımız saatler de bu sayının dosyaları arasında...

Küresel ısınma, teknoloji bağımlılığı, diş sağlığımız, akciğerlerimiz, Uranüs gezegeni, Azot elementi göz attığımız diğer konularımız...

Olağanüstü bir çabayı, Mithat Enç'i Bitmeyen Gece'de okuyacaksınız.

Uzay takvimini her zaman olduğu gibi takip ediyoruz.

Eğleneceğiniz; mantıksal matematik, sudoku, 7 farkı bulma ve bilmece – bulmaca ile...

30 Ağustos Zafer Bayramımız kutlu olsun. Şehitlerimizin ve gazilerimizin ışığı bol olsun...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ÖNCÜ ÇOCUK DERGİSİ

Temmuz-Ağustos-Eylül 2016 • Yıl: 21 Sayı: 79

Sahibi

Türk Standardları Enstitüsü Adına
Sebahittin Korkmaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doğan Yazar

Yayın Yönetmeni

Abdullah Durmuşoğlu

Yayın Ekibi

Fatih Işık, Batuhan Batılı

Yönetim Yeri

Türk Standardları Enstitüsü
Basın Yayın Müdürlüğü
Necatibey Caddesi No: 112 Bakanlıklar / Ankara
Tel: 0 312 416 66 63
e-posta: mfsik@tse.org.tr

Abone

Adem Dağlı
Tel: 0 312 416 67 47
e-posta: adagli@tse.org.tr

Yayın Türü: Yerel Süreli

Basım Tarihi: Kasım 2016

Baskı:

Sistem Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Strazburg Caddesi No: 31/17 Sıhhiye ANKARA
Tel: 0 312 231 32 57 • Faks: 0 312 229 63 97
www.sistemofset.com.tr

Yayına Hazırlayan: Zet Tanıtım Ltd. Şti.
www.zettanitim.com.tr

4

**30 Ağustos
Zafer Bayramı**

18

Samim Kocagöz

26

Pekmez

36

Küresel Isınma

46

Diş Sağlığı

8

İncir

14

Edirne
Lisesi

10

Afyonkarahisar

Bunları
Biliyor musunuz?

20

22

Mimar

24

Kurtuluş Savaşı
Müzesi

28

Nuriye
Pınar
Erdem

30

Binicilik

32

Saat

38

Bitmeyen Gece

42

Teknoloji
Bağımlılığı

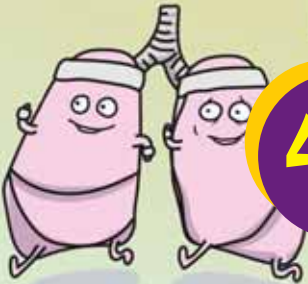
44

Akdeniz Foku
Azot

48

Akciğer

52

Uranüs

56

58

Uzay
Takvimi

61

Önemli
Gün ve
Haftalar

tarihte bugün

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI

Sevgili çocuklar, ulu önder Atatürk'ün
“*Ordular ilk hedefiniz Akdeniz’dir. İleri!*”
sözünü hatırladınız mı?

Atatürk ,Nutuk’ta düşmanları yurdumuzdan atmak için savaşa nasıl hazırlandıklarını anlatır. Başkomutan Gazi Mustafa Kemal, Batı Cepheleri Komutanı İsmet Paşa ve Genel Kurmay Başkanı Fevzi Çakmak Paşa büyük bir gizlilik içerisinde Büyük Taarruz’un planını hazırlarlar. 1922 yılında Türk Ordusu taarruza geçmek için karar alır. Böylece, Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, İsmet Paşa ve diğer kurmaylar savaşı yönetmek üzere

Kocatepe’ye varırlar. 26 Ağustos günü sabaha karşı Afyon’da topçu bataryaları düşman siperlerini dövmeye başlar. Sonra piyadeler... Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının titiz planları ile Büyük Taarruz başarılı bir şekilde ilerlemektedir. Düşmanın bozguna uğratılması an meselesidir. 30 Ağustos’a kadar süren bu taarruz ile düşman kaçmaya başlar. Dumlupınar’da son darbe ile Yunan orduları İzmir’e doğru

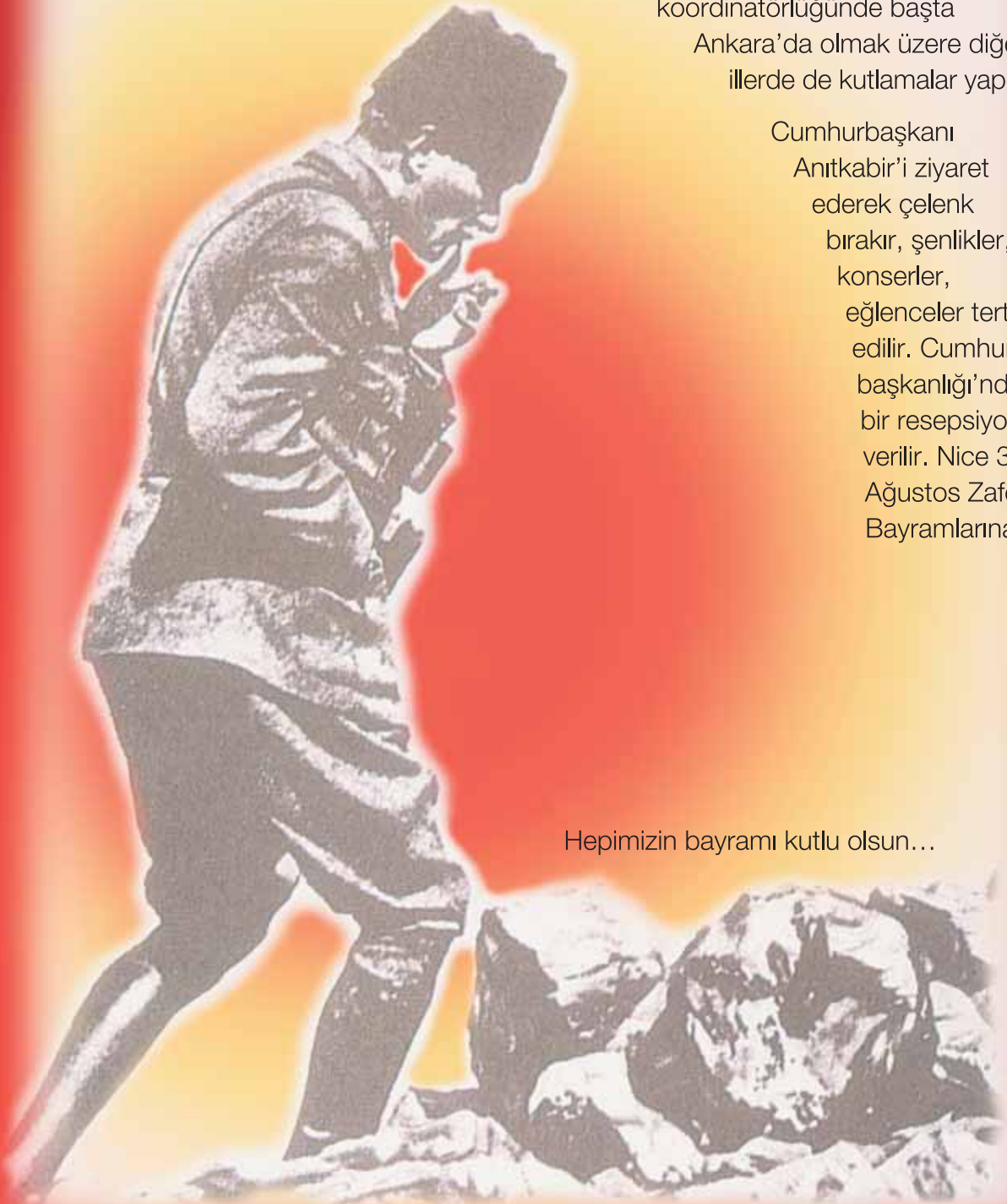
çekilmektedir. Geldikleri gibi giderek İzmir limanından ayrılırlar. Kalanlar ise esir edilir. İşte böyle bir gündür 30 Ağustos 1922. İşgalci güçlere vurulmuş son ve kesin bir darbedir.

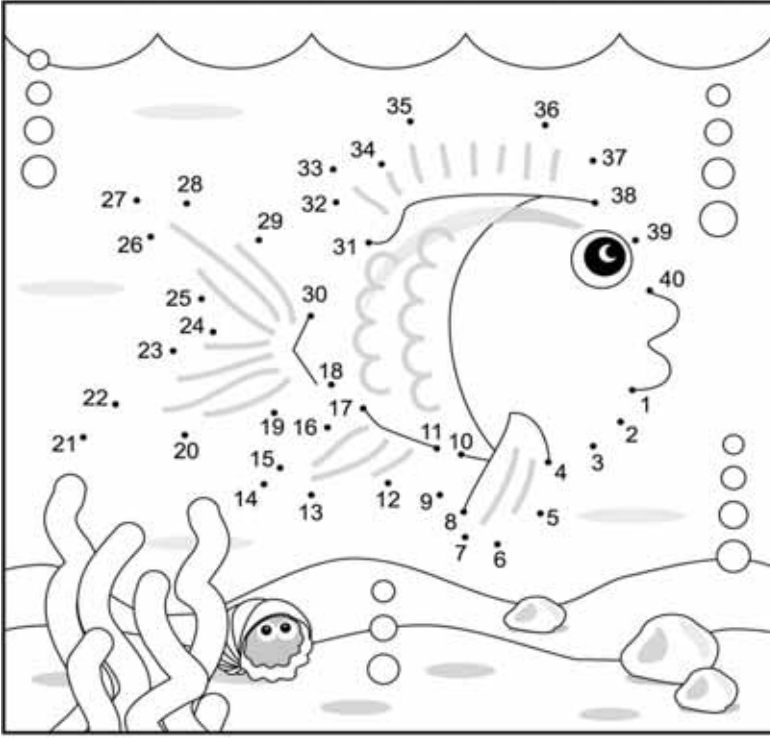
Bu günü anmak için her yıl 30 Ağustos Zafer Bayramı olarak, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kutlanır.

30 Ağustos Zafer Bayramı'nda, her yıl Genel Kurmay Başkanlığının koordinatörlüğünde başta Ankara'da olmak üzere diğer illerde de kutlamalar yapılır.

Cumhurbaşkanı Anıtkabir'i ziyaret ederek çelenk bırakır, şenlikler, konserler, eğlenceler tertip edilir. Cumhurbaşkanlığı'nda bir resepsiyon verilir. Nice 30 Ağustos Zafer Bayramlarına.

Hepimizin bayramı kutlu olsun...

1

Noktaları birleştirip, balığı ve çevresini renklendirebilir misiniz?

3

2

Hayvanları, kendilerine ait ayak izlerine bağlayabilir misiniz?

Baykuşları, kendilerine ait silüetle eşleştirebilir misiniz?

Arkadaşlar, listede yer alan illeri aşağıdaki kutucuklarda bulabilir misiniz?

Bulacağınız iller, soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ya da çapraz olarak yazılmış olabilir.

AFYONKARAHİSAR

ARDAHAN

KÜTAHYA

EDİRNE

DENİZLİ

ANTALYA

GAZİANTEP

BİLECİK

ERZURUM

GİRESUN

SAKARYA

TEKİRDAĞ

A	A	C	P	Z	M	T	S	C	Z	G	E	T	D	U	U	N	A	R	P	O	C	Z	L
N	V	L	P	O	K	F	M	N	L	B	I	Ğ	M	T	A	B	M	M	I	S	A	K	H
E	E	O	K	A	K	K	D	A	Z	C	E	R	A	C	K	J	Z	N	G	J	T	D	N
B	Y	O	K	R	Z	R	R	A	I	R	A	L	G	I	R	E	S	U	N	E	M	E	D
U	A	E	I	A	R	D	R	A	A	K	A	Y	T	A	B	U	Ş	K	R	R	Z	G	Y
C	Z	P	O	L	A	U	K	A	S	A	C	I	U	I	O	I	K	Ü	E	Ç	A	R	P
Z	Y	E	H	H	U	O	Ç	S	B	İ	R	I	B	K	B	E	K	B	R	A	Y	U	N
M	I	R	A	K	E	Ğ	Ü	A	T	K	H	N	P	C	D	R	T	A	Z	N	H	T	B
F	E	N	A	S	İ	N	L	Y	M	N	İ	A	H	İ	U	A	E	G	U	F	A	O	E
S	A	Ç	I	Y	P	Z	T	A	A	A	O	L	R	T	M	A	Y	I	R	U	T	T	U
J	N	A	N	T	A	L	Y	A	İ	Ğ	A	N	İ	A	A	X	L	A	U	X	Ü	A	Z
P	K	Y	M	K	S	M	E	A	S	A	E	V	A	S	K	Ö	Ü	K	M	N	K	R	U
P	Ö	S	Z	U	Z	H	İ	Y	T	D	A	R	S	B	İ	N	L	İ	S	İ	K	V	H
Y	K	A	Z	A	U	Z	O	R	K	R	İ	Y	İ	Y	A	D	O	İ	J	M	H	A	I
N	Ü	K	I	L	M	P	D	A	İ	İ	İ	Ş	N	İ	N	G	N	Y	P	E	Z	L	T
E	E	B	İ	L	E	C	İ	K	A	K	L	G	O	Z	L	Ü	İ	İ	F	K	İ	E	B
H	E	R	D	N	E	K	İ	A	A	E	A	K	P	E	T	N	A	İ	Z	A	G	Z	D
R	V	U	E	Y	T	B	U	S	B	T	K	C	E	Y	S	O	T	S	U	Ğ	A	Ü	T
A	İ	L	Z	İ	N	E	D	M	İ	İ	S	Y	F	U	P	V	D	O	G	N	E	G	İ
G	C	M	K	İ	U	J	M	B	G	K	M	S	P	M	C	V	H	İ	X	E	V	B	İ

İncir Ağacı

Yaz aylarında sofralarımızı süsleyen ballı incirlerin toplandığı incir ağacını bu sayımızda tanıyacağız.

Ilıman iklim kuşağında yetişen incir ağacı, yurdumuzda en çok Ege Bölgesi'nde yetişir. Meyveleri taze olarak tüketilebildiği gibi, kurutulan incirler de yıl boyu beslenmemizde bizlere destek sağlar.

İncir ağaçları; 8 ila 10 metre arasında değişen uzunluklara erişebilmektedir.

İncir, cennet meyvesi olarak da adlandırılır.

Dünya incir üretiminde Türkiye ilk sıralarda yer alır. Ardından Mısır, İran, Cezayir, Fas, Afganistan gelmektedir.

İncir ağacı; verdiği incirlere göre birçok farklı türe ayrılır.

Beyaz incir, patlıcan inciri, kavak inciri, lop inciri gibi. Yurdumuzda incir ağacının tüm türleri yetişmektedir. İncir meyvesi beslenmenin yanı sıra hekimlikte; ilaç yapımında ve kozmetik ürünlerinin yapımında kullanılır. Özellikle kavak

incirinden nezle ve öksürük, nefes darlığı, damar tıkanıklığı gibi hastalıklarda faydalanılır. İncirin sütünden yararlanılarak siğil ve nasırlar iyileştirilir, cilt kurulukları giderilir.

İncir ağacı, Akdeniz'in ılıman iklim kuşağında yetiştiğinden Mayıs ve Ekim aylarında sıcaklığın yüksek seviyelerde olması gerekmektedir. Eğer bu aylarda sıcaklık yükselmez ve ardından yağmur gelmezse, incir ağaçlarının verimi düşer. Bahar aylarında incir ağaçlarının sulanmasında yarar vardır.

İncir ağaçları dişi ve erkek olarak ikiye ayrılır. Meyvesi bol ve dolgun olan ağaçlar dişi incir ağaçları. Üzerinde meyvesi küçük ve az olanlar, halk arasında erkek incir ağaçları olarak bilinir. Her iki ağacın meyvelerinin lezzeti de farklıdır. Tozlaşma için pek çok dişi ağacın arasına bir erkek ağaç dikilir.

İncirden daha neler yapılmaz ki? Tatlılar, reçeller sofralara ayrı lezzetler katarlar.

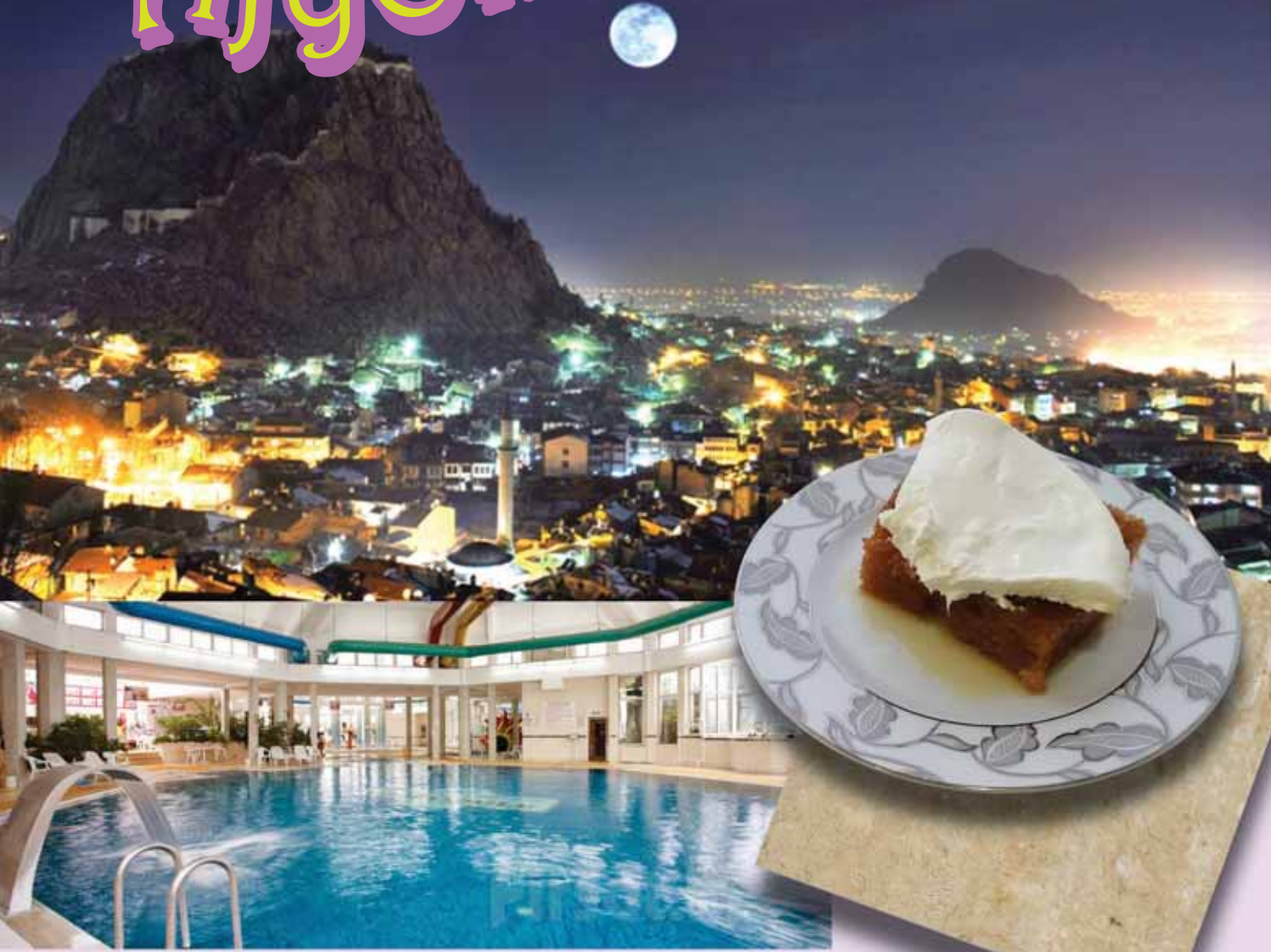
Yüzde 30-40 oranında şeker içeren meyvelerinin besin değeri oldukça yüksektir. İncir; A, B, C vitaminleri bakımından da zengindir.

Yaz aylarında, bu güzel ağacın taze meyvesinden bol bol tüketelim...

gurdumuzu tanıyalım

Afyonkarahisar

Ege Bölgemizin bu şirin ilinde tatile giderken mola vermiş ve güzel tatlılarından yemiş olabilirsiniz. Eski ve halk arasındaki adı kısaca Afyon olan ilimiz, mermercilik ve gıda sektöründe ün yapmıştır. Karahisar ismi ise, şehrin ortasında yükselen devasa volkanik kayaların renginden ve buradaki kaleden kaynaklanır.

Kentin tarihi o kadar eskidir ki, MÖ 3000'lere kadar uzanmaktadır. Buradan hangi medeniyetler geçmiştir? Hattiler, Hititler, Frigler, Persler, Romalılar, Bizanslılar...

12. yüzyılda Afyon, Germiyanogulları Beyliğinin topraklarına katılmıştır. 1390 yılında Osmanlıların egemenliğine girmiştir.

Afyonkarahisar'ın ekonomisi, irili ufaklı 350 mermer işletmesinin çıkardığı zengin ve kaliteli mermerlerin üzerinden yükselir. Kentin bir diğer ekonomik üretimi de gıda sektörüdür. Kaymaklı kadayıf, Afyon lokumu ve sucuklarını duymayan yoktur.

Termal sularından da her yıl binlerce yerli ve yabancı turist yararlanmaktadır.

Afyon'a eskiden beri demiryolu ile ulaşım vardır. Karayollarının da kavşak noktasında olup Güney Ege ve Batı Akdeniz'e seyahat edeceklerin durak yeridir.

Afyon; kuzeyde Eskişehir, kuzeybatıda Kütahya, doğuda Konya, batıda Uşak, güneyde Burdur ve Isparta, güneybatıda Denizli ile komşudur. Genellikle karasal iklimin hüküm sürdüğü Afyon'un 17 ilçesi vardır. gidenlere şehrin neresinde dolaşırsan dolaş "kaleyi gözden kaybetme" derler. Kaleye çıkmak ise 550 basamağı tırmanmakla mümkün. Yaklaştıkça tarih kokan bu kale, heybetiyle herkesi sarmaktadır. Görülmesi gereken başlıca yerleri arasında; İhsaniye Döğre Kervansarayı, İmaret Camii, Anıtpark Utku Anıtı, Akarçay, Kayıhan Göynüş Vadisi, Eber Gölü ve Sandıklı Kalesi vardır.

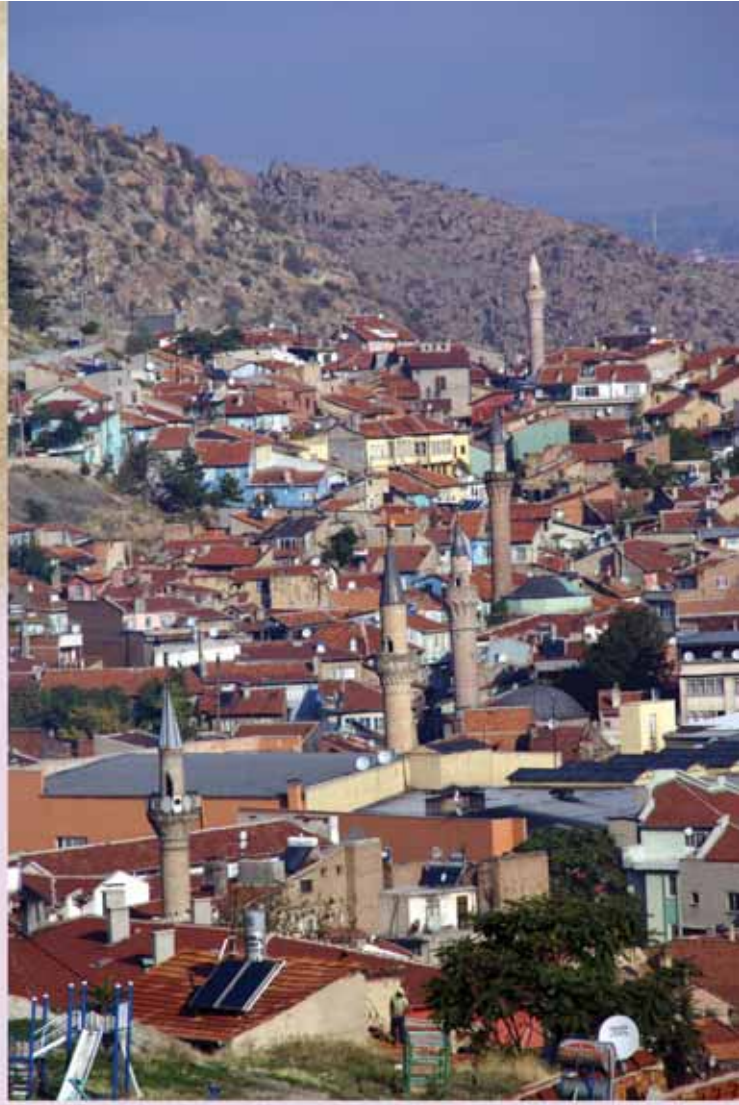

Milli mücadelenin kazanılmasında Afyon'un yeri unutulmayacaklar arasındadır. Büyük Taarruz'un başladığı kutlu tepe: Kocatepe. Türk milletinin bu büyük mücadelesinin geçtiği bölge, günümüzde Başkomutanlık Milli Parkı olarak koruma altına alınmıştır.

Tarihimize tanıklık eden bölgede,

Kocatepe ve Dumlupınar savaş alanları, şehitlikler ve anıtlar her yıl binlerce kişi tarafından ziyaret edilmektedir. Buraya gelenler, ardından genellikle

Afyonkarahisar Zafer Müzesi'ni ziyaret ederler.

Şimdilerde Afyon, sağlık turizmi açısından da ziyaretçi ağırlamaktadır. Ömer, Gazlıgöz, Heybeli ve Hüdai kaplıcaları hastalara şifa olmaktadır.

Sevgili çocuklar yolunuz

Afyonkarahisar'dan geçecek olursa, keyif alacağınız, tarihi geziler yapmak için mola verebilirsiniz.

liseleri tanıyalım

Edirne Lisesi

Osmanlı İmparatorluğu'ndan genç Cumhuriyet'e devredilen lise sayısı 19'dur. Bu durum Osmanlı'dan Cumhuriyete uzanan orta öğretim kurumlarının ne kadar az olduğunu göstermektedir. Bunlardan biri de Edirne Lisesi'dir.

Edirne Mekteb-i Rüştîye'si olarak okul, padişahın emriyle 1857 yılında açılmıştır. Okulun açılma hazırlığı 4 yıl sürmüştür. Okul, bugünkü belediye binasının karşısında bulunan Selimiye Parkı içinde idi. O dönemde okul, batılı anlamdaki ilk çağdaş

eğitim kurumuydu. Rüştiye, Cumhuriyet'in ilanını ile birlikte, Edirne Erkek Lisesi olarak 1923'te eğitim – öğretime devam etmiştir.

1935'te adı tekrar Edirne Lisesi olmuştur. 1992 yılında yabancı dil ağırlıklı lise statüsüne geçmiş, 1998 yılından itibaren Edirne Anadolu Lisesi olmuştur.

Halen 500'den fazla öğrencisi olan bu lisemizde 2 adet fen laboratuvarı, konferans salonu, kütüphane, spor ve yemekhane mevcuttur.

Bahçesindeki asırlık çınar ağacı ile tarih kokan bu lisede bilim meşalesini yükseklere taşımaya aday öğrenciler Edirne Marşı'nı okurlar.

Edirne Anadolu Lisesi öğrencileri her yıl çeşitli sosyal sorumluluk projeleri yürütürler, yarışmalara katılırlar. Bilim yarışmalarında okula ait dereceler mevcuttur.

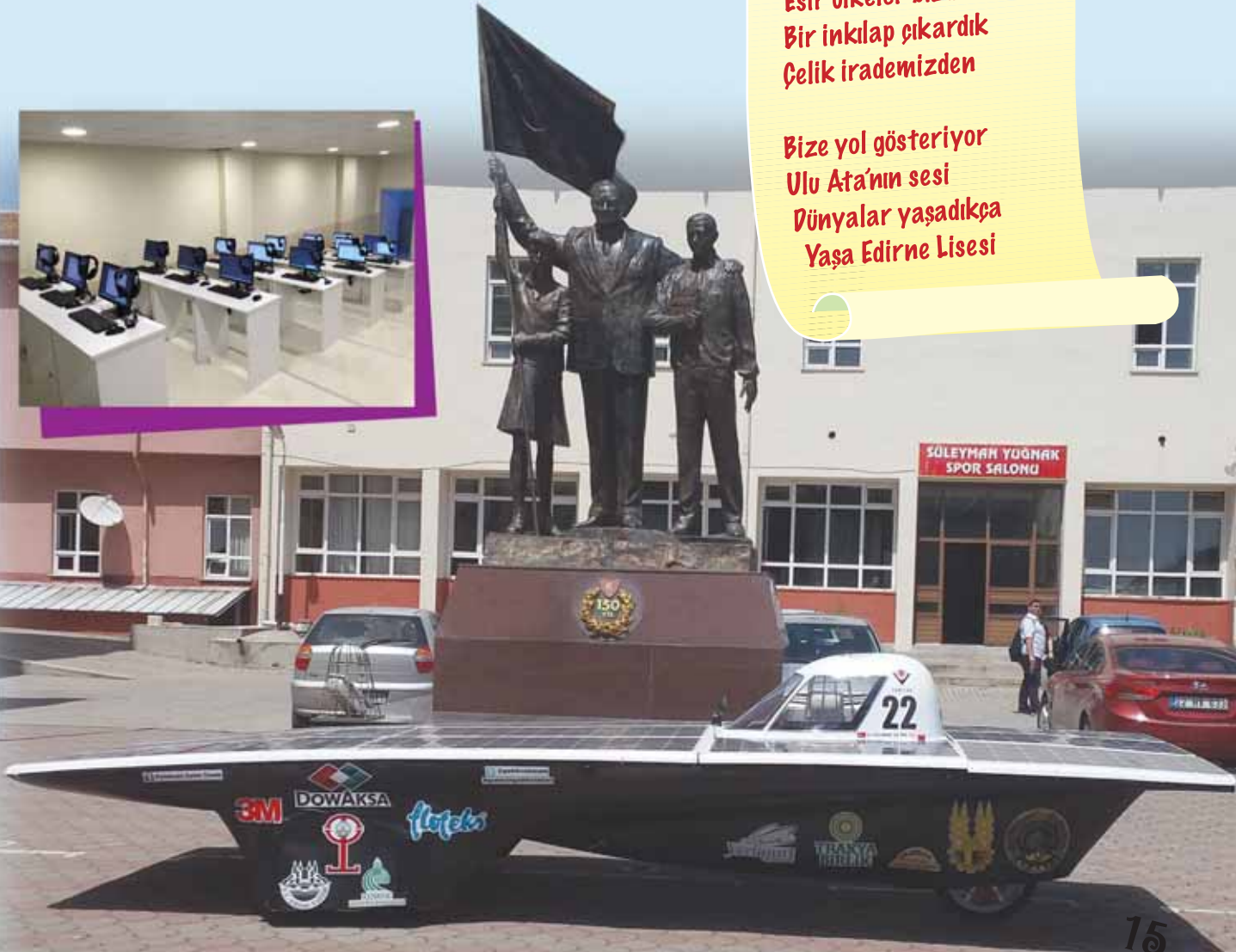
Kıymetli çocuklar, yolunuz Edirne'ye düşerse veya bu bölgede yaşıyorsanız bu güzel lisemizi ziyaret ediniz.

EDİRNE LİSESİ MARŞI

Güneşlerden hız alan
Ulu bir nesildeniz
Yolumuzu kesemez bizim
Ne dağ ne deniz

Bir mukaddes nur aldı
Esir ülkeler bizden
Bir inkılap çıkardık
Çelik irademizden

Bize yol gösteriyor
Ulu Ata'nın sesi
Dünyalar yaşadıkça
Yaşa Edirne Lisesi

Mantıksal Matematik

5

Çikolata sever misiniz?

Bir kutuda 8 tane çilekli, 11 tane bademli, 9 tane fıındıklı ve 6 tane de sütlü çikolata vardır.

Kutudan bir seferde en az kaç çikolata çekmeliyiz ki kesinlikle 1 tane sütlü çikolata çıkması garanti olsun?

6

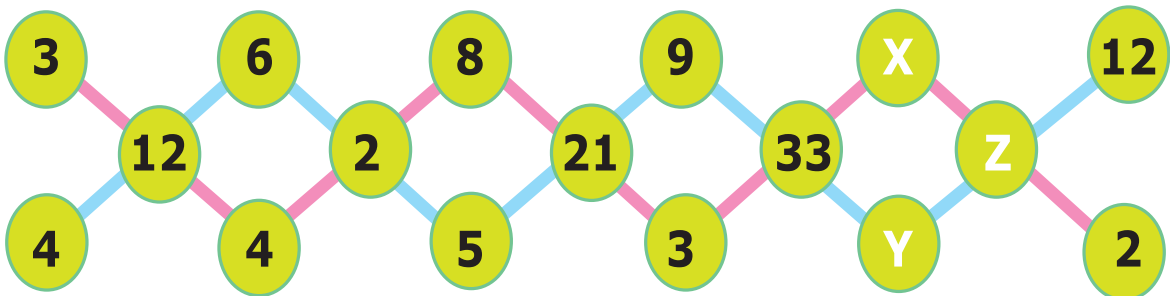
Aşağıdaki hecelerin yerlerini en uygun biçimde değiştirerek anlamlı bir cümle kurmanızı ve aşağıdaki kutucuklara yazmanızı istiyoruz. Ama, boşlukların yerini değiştirmeden...

ZAK GE EN DÜR U ZE GEN TÜN NEP

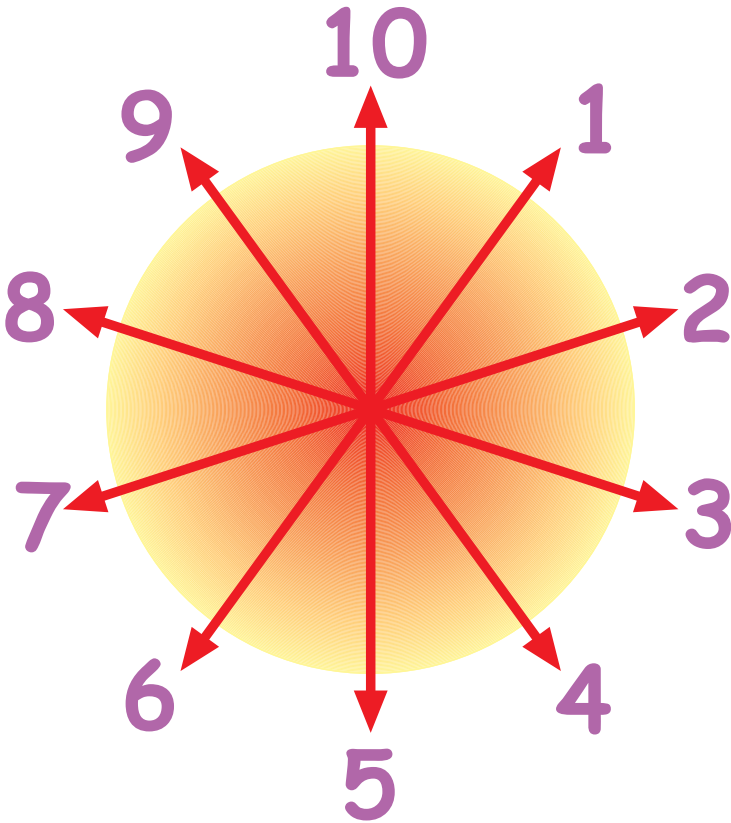
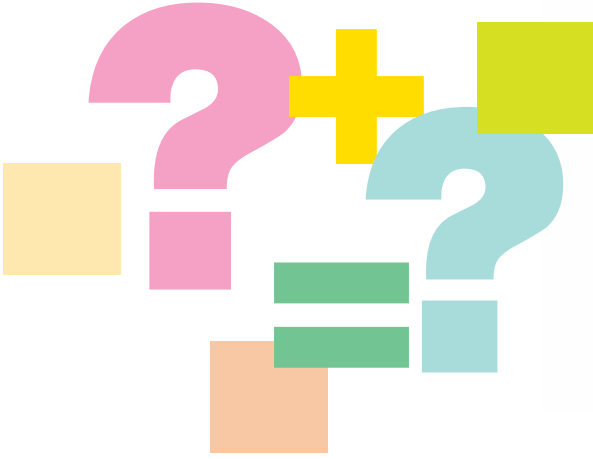
7

Şekildeki örüntüde sayıların dizilişleri bir kurala bağlıdır. Kurala göre X, Y, Z yerine gelecek sayıları bulunuz.

8

Bir musluktan havuza 15 dakikada 4 litre su akıyor. Musluk 4 saat açık bırakıldığına göre; havuza kaç litre su akmıştır?

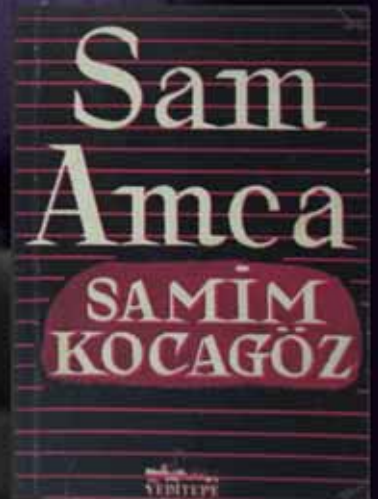

9

Şekildeki çember üzerinde 1'den 10'a kadar sayılar işaretlenmiştir. Şöyle bir işlem yapacak olsak; 1 siliniyor, 2 kalıyor, 3 siliniyor, 4 kalıyor. İşlemi sonuna kadar takip ettiğimizde en son hangi sayı kalır?

yazarlarımız

Samim Kocagöz

Türk hikâye ve roman yazarlığında önemli bir ismi bu sayımızda tanıyacağız. Samim Kocagöz.

Kocagöz, 1916 yılında Aydın Söke’de doğdu. İlkokulu doğduğu ilçede bitirdi. Lise eğitimini İzmir Erkek Lisesi’nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü 1942’de bitirdi. Bir ara Lozan Üniversitesi’nde sanat tarihi eğitime devam etti. Yurda döndükten sonra bir süre öğretmenlik, sonra çiftçilik yaptı.

İlk hikâyelerini lise yıllarında yazdı. Bu hikâyeleri yerel dergilerde yayınlandı. Hikâye ve romanlarında çocukluğunun ve hayatının büyük bir bölümünü geçirdiği Söke Ovası ve Menderes Vadisi çevresinde gözlemlendiği olayları konu aldı. Sade bir dil kullandı. Köy, kasaba, şehir

karşılaştırmalarını kahramanlarının ağzından söyledi. Mevsimlik işçileri, çalışan köylüleri, güç yaşam koşullarını, tarımda makineleşmeyi hikâyelerinde sık sık konu yaptı.

Kalpakkıllar ve Doludizgin romanlarında ise Kurtuluş Savaşı yıllarını anlatır. Ayrıca Nasreddin Hoca fıkraları adlı bir derlemesi de vardır. Zar Kanat ve Yağmurdaki Kız adlı iki çocuk kitabı da yazmıştır.

1950 yılında Yeni İstanbul ve New York Herald Tribune gazetelerinin, ortaklaşa düzenlediği Dünya Hikâye Yarışması’nda “Sam Amca” adlı öyküsüyle birincilik aldı.

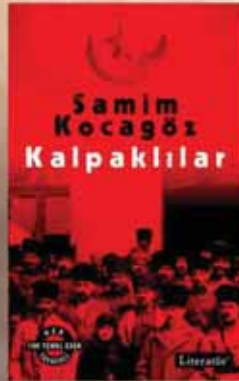
Islak Ekmek adlı oyunu devlet tiyatroları tarafından oynandı.

3 Eylül 1993 tarihinde İzmir’de yaşama veda ederken ardında onlarca roman, hikâye, deneme, anı bıraktı. Hikâyeleri

Almanca, Fransızca, Rusça, Özbekçe, Bulgarca dillerine çevrildi. Çeşitli edebiyat ödülleri aldı.

Kocagöz’ün ölümünden sonra İzmir’de her yıl onun adına düzenlenen bir öykü yarışması ve ödülü verilmektedir.

Haydi çocuklar, Samim Kocagöz’den bir öykü okumaya...

bunları biliyor musunuz?

EN YÜKSEKLER

Dünyanın en yüksek denilince akla Everest Tepesi gelir. Peki, Everest Tepesi'nin dorukları kaç metreye uzanır? Bunu kaç kişi biliyor?

8848 metre

Fillerin çıkardığı sesler, haberleşmede en uzaktan duyulabilme gücüne sahiptir. Ne kadar uzaktan duyulabilir dersiniz?

32 km

Dünyada en yüksek sıcaklık ne zaman ve nerede ölçüldü?

57,8 derece ile Libya çöllerinde

Tarih: 13 Eylül 1922

Dünyanın en uzun insanı kim?

Guinness Rekorlar Kitabı'na giren bu kişi bir Türk. Sultan Kösen. Tamı tamına 251 santimetre boyundadır.

Dünyanın en uzun yılanı nerededir?

Endonezya'nın Sumatra Adasında 15 metre uzunluğunda ve 450 kg ağırlığında bir piton yılanı yakalanmıştır. Hayvanat bahçesine alınan bu piton Dünyanın en uzun yılanı olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na geçti.

Dünyanın en yüksek binasını merak ettiniz mi?

Daha yükseği inşa edilmezse bu rekor şimdilerde Dubai'de. 828 m yükseklik ile Burç Halife'ye ait.

Dünyadaki en uzun nehri belirlemek hiç de kolay olmuyor. Neden mi?

Nehir kaynakları ve yan kolları bu hesaplamayı zorlaştırmaktadır. Neyse ki uydudan alınmış fotoğraflar bu tartışmaya son vermeyi planlamaktadır. Bu durumda Nil Nehri 6650 km ile Amazon Nehri'ni geçmiş görünüyor.

kim ne iş yapar?

MİMAR

Sevgili çocuklar, kim ne iş yapar dosyasında oturduğumuz evleri, binaları tasarlayan, bunları düzenlerken de kullanıcıların isteklerini göz önünde bulunduran bir meslekten söz etmek istiyoruz: Mimarlık.

Mimar, yapım aşamasında tasarladığı binaların sürecini de kontrol eden, denetleyen uzmandır.

Kuşkusuz ki, yüzyıllar boyu evler, insanoğlu için en önemli mekân olma özelliğini korumuştur. İçinde yaşadığımız evler; tarih boyunca ister kerpiçten, ister taştan, isterse günümüzdeki gibi betonarme yapılardan inşa edilmiş olsun, her ev yapım aşamasında ustalarına yani mimarlara teslim edilmiştir.

Mimarlar genel olarak her türlü yaşam alanlarını tasarlarlar. Yapıların iç alanlarını dolabıyla, eşyasıyla tasarlayanlara iç mimar; çevresiyle, aydınlatmasıyla, bahçe düzenlemesiyle uğraşanlar da mimarlık içinde özel bir alan olan peyzaj mimarı adını alırlar.

Mimarlık bölümlerine girecek öğrencilerin matematik, fizik, kimya, astronomi konularına eğilimli, el-göz koordinasyonuna sahip, teknolojiye ilgi duyan, cisimler ve şekiller arasında ilişki kurabilen yönlerinin olması gerekir.

Mimarların çalışma ortamları nerelerdir? Bir büro, liman, tersane, istasyon, fabrika vb. gibi değişkenlik gösterebilir.

Mimarlar, kamu kuruluşlarının yanı sıra kendi özel bürolarında veya şirketlerin mühendislik-mimarlık bölümlerinde çalışabilirler.

Çalışma ilkelerini belirleyip, yenilerinden mimarları haberdar eden yurdumuzda Mimarlar Odası ve meslek kuruluşları vardır.

Mimarlar; yapı planlarını hazırlarken, kullanacak kişilerin istek ve görüşlerini de raporlarına ilave ederler. Aynı zamanda yapılar bittiğinde nasıl bir şekil olacağını gösteren maketler hazırlarlar.

Mimar, inşaat mühendisleri, şehir bölge plancıları, makine mühendisleri ve konuyla ilgili diğer kişilerle işbirliği yapar. Mimar mı olmak istiyorsunuz? Ekip çalışmasına hazır olun.

Yurdumuzda hemen her üniversitede mimarlık- mühendislik fakültelerinde mimarlık bölümleri vardır. İç mimar olacakların üniversiteye giriş sınavlarının yanı sıra özel yetenek sınavından geçtiğini de unutmayın.

Mimar, denilince sizin de aklınıza Mimar Sinan, Mimar Kemaleddin geldi mi? Onların inşa ettiği binalar, camiler gözünüzde canlandı mı?

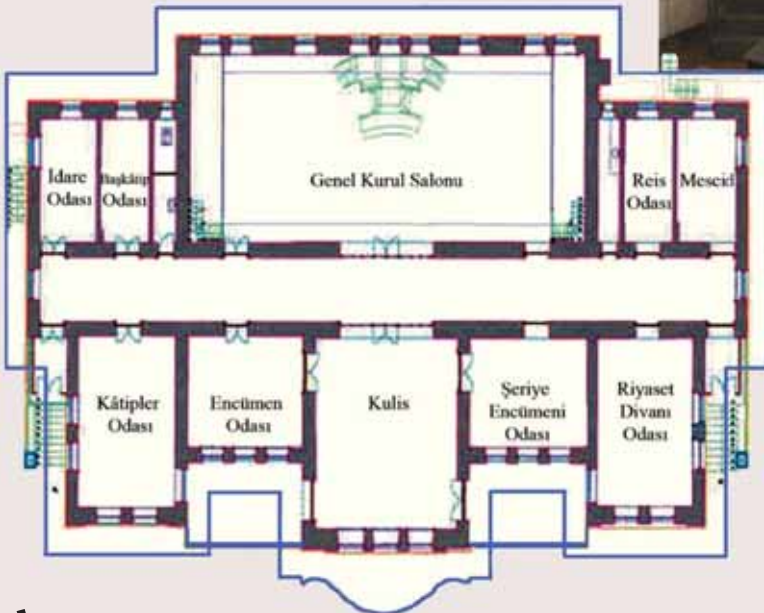
müzeleri dolayısıyla

KURTULUŞ SAVAŞI MÜZESİ

Ankara'ya yolu düşenler, Ulus'ta I. TBMM binasının önünden geçmiştir. Yerli-yabancı turistlerin Ankara'da gezilecek yerler listesinde mutlaka yer alan bu binanın içinde Kurtuluş Savaşı Müzesi vardır. Müze 1957 yılından beri faaldir.

Ulusumuzun kazandığı Kurtuluş Savaşı'nın bütün yönlerini adım adım bu tarih müzesinde görebilirsiniz.

Müzenin binası çok özeldir. Genç Cumhuriyetin mimarisinin bütün özelliklerini taşır. Mimarları Salim Bey ve Hasip Bey, Ankara'nın ünlü taş andeziti, bu iki katlı, kiremit çatılı binada kullanmıştır.

Kurtuluş Savaşı Müzesi'nde çok çeşitli koleksiyonlar mevcuttur.

I. TBMM dönemine ait doğal yapılar olduğu gibi sergilenmiştir. Kongrelerin hatıraları, Lozan ve Sevr Antlaşmalarına ait belgeler, çeşitli devletlerden gelen hediye ve hatıra eşyaları, o döneme ait haberleşme araçları koleksiyonlardan bazılarıdır. Büyük Taarruz belgeleri ve eşyaları için de ayrı bir bölüm vardır.

23 Nisan 1920'de Meclis açıldığında, etrafındaki büyük kalabalık açılışa büyük bir heyecan içerisinde katılmıştır. Bu açılışa Meclis Başkanı Sinop Milletvekili Şerif Bey ve Ankara Milletvekili Mustafa Kemal söz alarak, ulusumuzun tam bağımsız yaşaması gerektiğine vurgu yapmıştır.

Müzenin alt katında fotoğrafhane, eser depoları ve sergi salonları vardır.

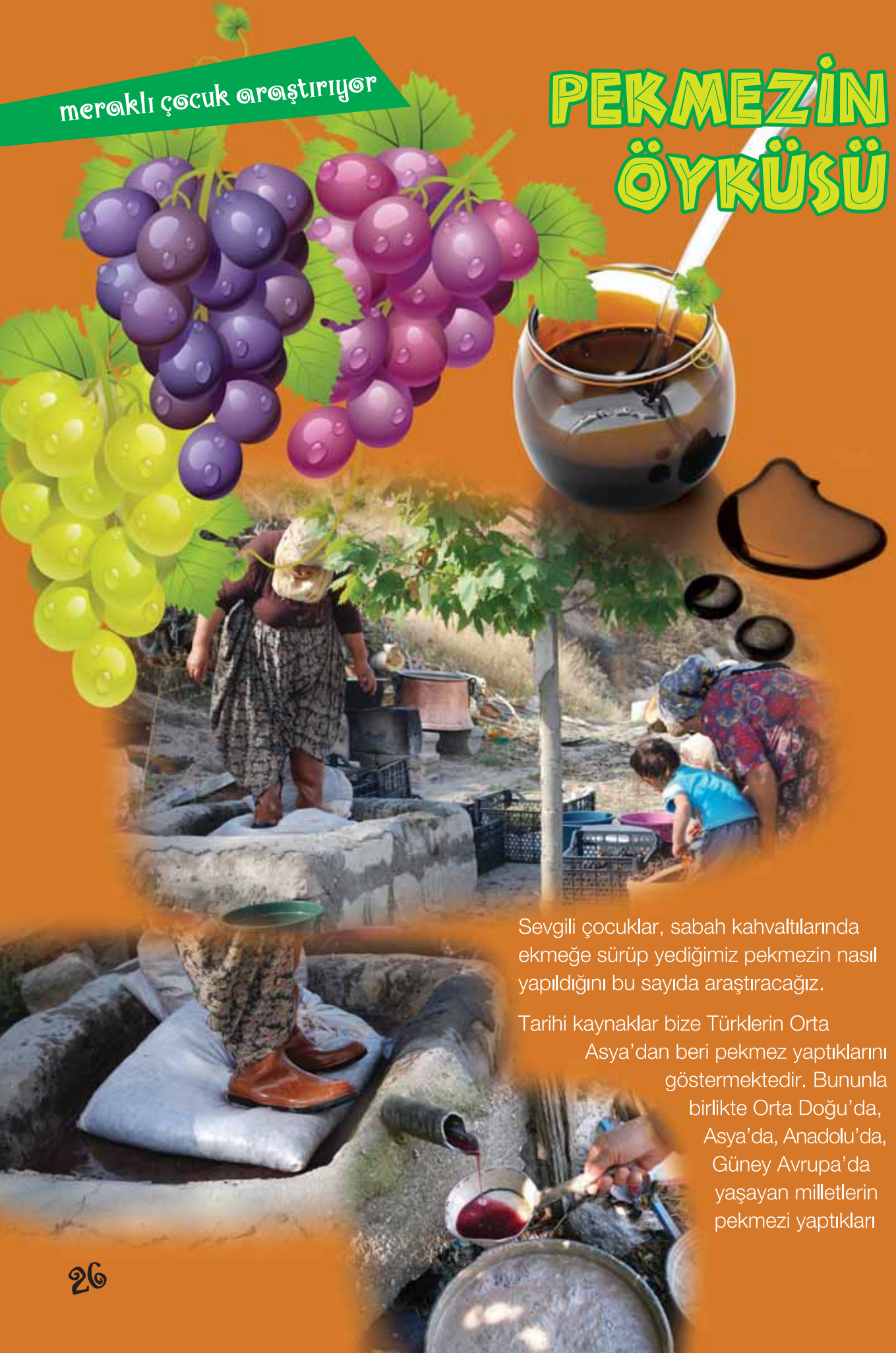
Sevgili çocuklar, heyecanla gezilecek bu müzede, yağlıboya tablolarla da 1918-1923 arası dönem anlatılmıştır. Askeri araç-gereçler (dürbün, üniforma örnekleri, silahlar ve modelleri vb.) müzenin her yerinde teşhir edilerek tarih adeta canlandırılmıştır.

Nasıl mı ziyaret edeceğiz?

Pazartesi hariç, haftanın diğer günleri saat 17'ye kadar müze açıktır. Ziyaretler ücretsizdir.

meraklı çocuk araştırıyor

PEKMEZİN ÖYKÜSÜ

Sevgili çocuklar, sabah kahvaltılarında ekmeğe sürüp yediğimiz pekmezin nasıl yapıldığını bu sayıda araştıracağız.

Tarihi kaynaklar bize Türklerin Orta Asya'dan beri pekmez yaptıklarını göstermektedir. Bununla birlikte Orta Doğu'da, Asya'da, Anadolu'da, Güney Avrupa'da yaşayan milletlerin pekmezi yaptıkları

ve tükettikleri biliniyor. Yurdumuzda genellikle ev üretimi şeklinde yapılsa da, son yıllarda fabrikasyon pekmez üretiminin de önemli bir pazar payı vardır. Çoğunlukla üzümünden yapılan pekmez, bazı bölgelerde dut, elma, kayısı gibi ürünlerden de yapılmaktadır. Meyve, koyu kıvama gelinceye kadar kaynatılarak elde edilir. Her meyveye göre değişik usuller uygulanır.

Anadolu topraklarında 200'e yakın üzüm çeşidi yetişmektedir. Yaz boyu yiyenleri serinletip, ağızları tatlandıran bu üzümler, kış boyu da sofralarda pekmez olarak yer bulur. Üzümünden pekmeze bu yolculuk nasıl olmaktadır?

Bağ bozumu sırasında, pekmezlik olarak ayrılan üzümler toplanır, küfelere doldurulur. Pekmezlik üzüm beyaz veya siyah olabiliyor. İlk aşamada havuzlarda sıkılan bu üzümlerin posa ve suyu ayrılıyor. Bu işlem eskilerde ağaç yalıklarda çiğnenerek yapılıyordu. Şimdilerde preslerde sıkılıyor. Süzülerek alınan üzüm suyu (şıra) dinlenmeye bırakılır. Kimileri evde, kimileri ise köy meydanlarına kurdukları kazanlara şırayı doldurur. Alev alev yanan ateşin üzerindeki kazan sürekli karıştırılır. Karıştırma işlemi sırasında kazanların ağızı açık tutulur ki, içerisindeki su buharlaşsın. Bu işlem bir süre devam eder. Buna 'savurma' denir. Sonunda şıra koyu bir hal alınca ocaktan alınır ve soğumaya bırakılır. Yine bazı yerlerde şıranın kaynaması sırasında şekerlenmeyi önlemek amacıyla pekmez toprağı konulduğu görülür. Dinlenme sırasında pekmez toprağı şıradan ayrılarak üstte kalan pekmez saklama kaplarına doldurulur.

Pekmezin birçok çeşidi vardır. Koyu, sulu kıvamda olabildiği gibi katı halde yapılanı da mevcuttur. Katı olanı bıçakla kesilir.

Kalorisine gelince; pekmezin yüzde 79-80'i şekerden oluşur. 100 gramında yaklaşık 320 kalori vardır. Bunun dışında potasyumdan zengin bir besindir. Özellikle iştahsızlık, kansızlık, halsizlik gibi sorunları olanlara yedirilir ki, sağlıklarına bir an önce kavuşsunlar.

Pekmezin tüketilme biçimi de her yöreye göre farklılık gösterilebilir. İçine ceviz, fındık gibi yemişlerin ilave edilmesi ile tahin katılarak yenilmesi yaygındır.

Pekmezden pestil yapılması ve ipe dizilmiş cevizlerin pekmeze batırılarak sucuk yapılması da yine çokça rastlanan bir yöntemdir.

Yapıldığı meyveye göre pekmez isimlendirilir. Sözelimi; üzüm pekmezi, dut pekmezi gibi.

Kış boyunca üşüyenlerin içini ısıtacak, hastalara şifa olacak pekmezden hiç kimse kolay kolay vazgeçemeyecek gibi görünüyor.

NURIYE PINAR ERDEM

Sevgili çocuklar bu sayıda sizleri, Türkiye'nin ilk kadın jeoloğu ve deprem uzmanı ile tanıştırmak istiyoruz. Kuzey Anadolu ile Ege'deki birçok fay hattının bulunmasında O öncü olmuştur. Nuriye Pınar Erdem, 10 ve 11. Dönemde TBMM'de milletvekilliği yaptı. Türkiye onu 1999 Gölcük Depremi ile tanıdı.

1914 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Erdem, ilköğrenimini Yirmi Dokuzuncu Mektep'te yapmıştır. Ardından Erenköy Kız Lisesi'ni bitirmiş, kazandığı bir bursla Fransa'ya gitmiştir. Üniversite eğitimini, Fransa'da Bordeaux Üniversitesi Fen Fakültesi'nde tamamlamıştır. Burada doğa bilimleri ile kimya öğretimi görmüştür. Jeoloji ve mineralojiye ilgisi nedeniyle yurda döndüğünde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Enstitüsü'nde asistan oldu. "Marmara Havzasının Sismik Jeolojisi ve Meteorolojisi" konulu çalışmasıyla bilim doktorası unvanı aldı. 1945'te doçent oldu.

Avrupa Sismoloji Komisyonu Üyesi, Dünya Parlamentolar Birliği Türk

Gurubu Genel Sekreterliği görevlerini yürütmüş, 1982’de Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi’nden emekli olmuştur. Çalışmaları sırasında 1942’de deprem risk haritalarını oluşturdu. Depremler ve hava değişimlerini incelemiştir. Anadolu’nun ve Marmara Denizi’nin deprem kataloğunu 1940’lı yıllarda hazırlayarak inşaat malzemelerine dikkat çekmiştir. 1956 yılında ABD’de ilk kez yapılan “Dünya Deprem Mühendisleri Konferansı”nda Türkiye’yi temsil ederek, kongredeki tek kadın deprem uzmanı olarak takdim edilmiştir. Avrupa Sismoloji Komisyonuna üye seçilmiş, 1960 yılında Türkiye Milli Raporlarını hazırlamıştır.

30 Eylül 2006 tarihinde yaşama gözlerini yumdu. Yurdumuzun yetiştirdiği nadide bilim insanlarımızdan biri olan Nuriye Pınar Erdem iz bırakanlardandır. Nicelerinin yetişmesi dileğiyle...

Binicilik

Ata binebilme becerisine binicilik denir. Ata binme becerisi en iyi durumda, belirlenmiş kurallarla olunca, spor dalı haline getirilmiştir.

Atın ilk defa Orta Asya'da ehlileştirildiği; Türklerin, Çinlilerin ata binerek savaştıkları, yolculuk ve spor yaptıkları bilinmektedir. Günümüzde askeri amaçlı binicilik gerilerken, spor amaçlı binicilik ilerlemektedir. Amerika kıtasında ise sığır çobanlığına özgü binicilere kovboy adı verilmiştir. Türklerin eskiden çöğen (polo), cirit gibi at sırtında oynanan oyunlarda usta oldukları bilinmektedir.

Bir spor dalı olarak biniciliğin tarihi yurdumuzda da eskidir. Osmanlı döneminde, atlı sipahilere sahip orduda biniciliğin önemli bir yeri vardı. 1911'de ilk binicilik okulu olan "Binicilik ve Tatbikat Okulu" kurulmuştur. Türkiye Binicilik Federasyonu 1923'te kurulmuştur. Bundan kısa bir süre sonra Türkiye, Uluslararası Binicilik Federasyonu'na (FEI) üye olmuştur.

1936 Berlin Olimpiyatlarında, Yüzbaşı Cevat Kula altıncılık derecesini Ferdi adlı atıyla almıştır.

Binicilik sporunda 5 branş vardır:

Engel atlama, at terbiyesi, atlı dayanıklılık, üç günlük yarışma ve pony. Sporcular bu disiplinlerde yıldızlar, gençler, genç

yetişkinler, bayanlar ve ustalar kategorilerinde yarışırlar. Binicilik antrenmanları yapılırken, veteriner ve nalbantlar da atların sağlık ve bakımlarını kontrol ederler. Bu sporu yapanlarda öncelikle at sevgisi ve çalışma disiplini şarttır.

Ata binme ve atın yürüyüş biçimi de çeşitli kategorilere ayrılır.

Atlar 'adeta, süratli (tırıs), dörtnal, rahvan, eşkin' tarzlarından birinde koşabilir veya

yürüyebilirler. Doğal yürüyüşün en yavaşı adeta'dır. Genellikle acemi biniciler bu tarzı tercih ederler.

Binicilik sporuna başlayacak küçük çocuklar, ilk önce genellikle Midilli denilen küçük atlara bindirilir. Spora başlamak için 10-11 yaş idealdir. At binmek kolay gibi görünse de, kişinin yeteneği, azmi ve disiplini ile iyi bir sporcu olmak için 5 yıl gibi bir süre gerekir.

Biniciler at binmek için, özel kıyafetlere gereksinim duyarlar. Tog adı verilen kask sporcuların vazgeçilmezidir. Bunun yanı sıra özel çizme ve pantolonlar giyerler. Yardımcı malzemeler ise eğri, dizgin, kamçı ve gemdir.

At binmek, kişinin hem bedensel, hem ruhsal sağlığını olumlu yönde etkiler.

SAATLER

Günde kaç defa saate bakarız?
Üç, dört belki daha fazla. Zamanı sürekli kontrol etmek isteriz, saat aracılığıyla.

İki farklı zaman arasındaki dilimi insanlar tarafından oluşturulan ölçüler dâhilinde ölçmeyi sağlar saatler. Oniki bölüme ayrılmış saatin rakamları arasındaki açılar 30 derecedir.

Saatin insanoğlunun hayatına girişi çok eskilere MÖ 4000'lerde Mısır'a kadar gider. Mısırlılar Güneş'in her gün belirli bir zamanda doğup, battığını farketmişlerdi. Mısırlılar dik duran bir cismin gölge boyuna bakarak Güneş saatini icat etmişlerdir.

Ancak bu saat sadece gün ışığında kullanılabiliyordu. Peşinden kum saati ve su saati geldi.

1524'te kurmalı saat Alman bir usta tarafından yapıldı. 1850'de ABD'de bir saat fabrikası seri üretime geçti. 1970'ler ilk elektronik saatlerin üretildiği yıllardır.

Saat denilince akla ilk önce kol saati geliyor. Masa saatleri, duvar saatleri hemen her evde bulunur. Oysaki bilim tarihçileri saatleri Güneş saati, kum saati, su saati, ateş saati, mekanik saat, kuvars saat, atom saati olarak çeşitlere ayırırlar. Saatin cepten kola geçişi 1810 yıllarında oldu.

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler, saat endüstrisinde olağanüstü yeniliklerin

uygulamaya konmasını sağlamıştır. Bunların başında kuvars saatler gelmektedir.

Kuvarsın saat endüstrisinde kullanımı İsviçre, ABD ve Japonya'da aynı dönemlerde gerçekleşti. Kuvarlar sayesinde, enerjisini bir yıldan fazla ömürlü pillerden sağlayan saatler yapıldı.

Saat, zamanı

ölçmesinin yanı sıra bir moda ikonudur da. Bir aksesuar olarak taşınmasında, sevdiğimiz kişilere hediye edilmesinde, hatıralarda insandan ayrılmaz bir nesnedir.

Saatlerini tamir etmeye kalkışanlar bir saatin içindeki parçaların çokluğunu görünce hayrete düşerler. Bu nedenle saat tamircileri

büyüteçlerle saatleri çok dikkatli tamir ederler.

Artık zamana bağlı modern hayatlarda her geçen gün daha hassas saatlere ihtiyaç duyuluyor. Çevremizde guguklu saate rastlarsak, onu inceleyelim ve şu sözleri hatırlayalım. "Saatin tiktakları bize hayattan faydalanmamızı haber verir..."

bulmaca

İki resim arasındaki 7 farkı bulabilir misiniz?

10

SUDOKU

Sudoku Oyun Kuralı:

Basit olarak sudoku oynamak için üç kurala dikkat edilmeli. 1'den 9'a kadar olan sayıları her sütuna, her satıra, her kare içine tekrar etmeden girmek gerekir.

Sudoku oyununda 9 hücreden oluşan 9 karenin 3 boyut diyebileceğimiz düzlemde 1'den 9'a kadar sayıların tek bir defa kullanılması şartı ile dizilmesi gerekiyor. Her satır ve sütunda 1'den 9'a kadar olan sayılar sadece bir kez kullanılabilir. Aynı zamanda 9 hücreden oluşan her bir kare içinde 1'den 9'a kadar sayıların bir kez kullanılarak dizilmesi gerekir.

11

4		3		6	7		2	
	2				3		4	9
	5				2	3		
		1		7	9			6
9		6	4			8		2
8			2			1		
		8	7				6	
7	1		6				8	
5	6		3	9		7		4

KÜRESEL ISINMA

Atmosfere fazla gaz salınımı olursa, bu durum sera etkisi yapar. Bunun sonucu olarak havada, karada ve deniz suyunda ısı artışı olur. İklim dengesi bozulur. Bu duruma Küresel Isınma adı verilir.

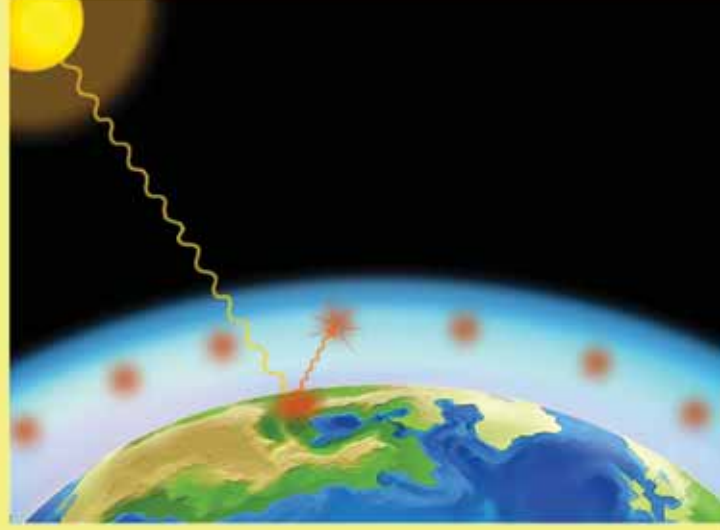
Neler küresel ısınmaya neden oluyor?
Sonuçlarından nasıl etkileniyoruz?

Günümüzde iklim bilimciler, küresel ısınmanın verilerini kamuoyu ile paylaşmakta, sorunun önlenebilmesi için çalışmaktadır.

Bilim insanları, uydudan yapılan sıcaklık ölçümlerine dayanarak, 2005 yılının bugüne kadar kaydedilen en sıcak yıl olduğunu açıklamıştır.

Küresel ısınma sonucu kutuplardaki buzlar eridikçe, yerini sular almaktadır. Suların buza göre yansıtma özelliğinin az olması güneş ışığıının emilimini azaltmakta ve ısınmaya neden olmaktadır.

Eğer dünyada +2 derecelik bir ısı artışı olursa su sıkıntısı ba  gösterecek,

milyonlarca insan, hayvan ve bitkinin suya erişimi mümkün olmayacaktır. Kum fırtınaları tarımı yok edecek, deniz seviyeleri yükselecek, canlı türlerinin yüzde 30'u yok olma tehlikesi yaşayacaktır. Birleşmiş Milletler konuya dikkat çekmek için küresel ısınma raporları hazırlamakta ve kamuoyuna sunmaktadır. Buna göre +5 derece ısınmada dünyanın yiyecek stokları bitecek;

+7 derece ısınmada büyük, kitlesel göçler başlayacaktır.

Küresel ısınmaya büyük ölçüde insan eliyle kurulmuş sanayi üretimleri ve bilinçsiz çevre kullanımları neden olmaktadır.

Çözüm yolları için alınacak önlemler nelerdir?

- Tasarruflu ürünler tüketmek.
- Daha az araba kullanmak; bu konuda toplu taşıma ve bisiklet kullanımı teşvik edilmeli.
- Geri dönüşümlü ürünler kullanmak; geri dönüşüme her birey katkıda bulunabilir.
- Ağaç dikip ormanları ve yeşil alanları çoğaltmak.
- Güneş, rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir enerjileri kullanmak.
- Organik tarım yapmak.
- Sanayi atıklarını kontrol etmek ve geri dönüşümde kullanmak.

- Orman yangınlarını engellemek.
- Tüketimi azaltmak.
- Elektronik cihazları kullanmadığımız zamanlarda kapalı tutmak.

Sevgili çocuklar, çevremizde alınabilecek önlemlere dikkat edelim. Küresel ısınmaya karşı ufak da olsa bir katkı sağlayalım.

kitaplık

BİTMİYEN GECE

Mitat ENÇ

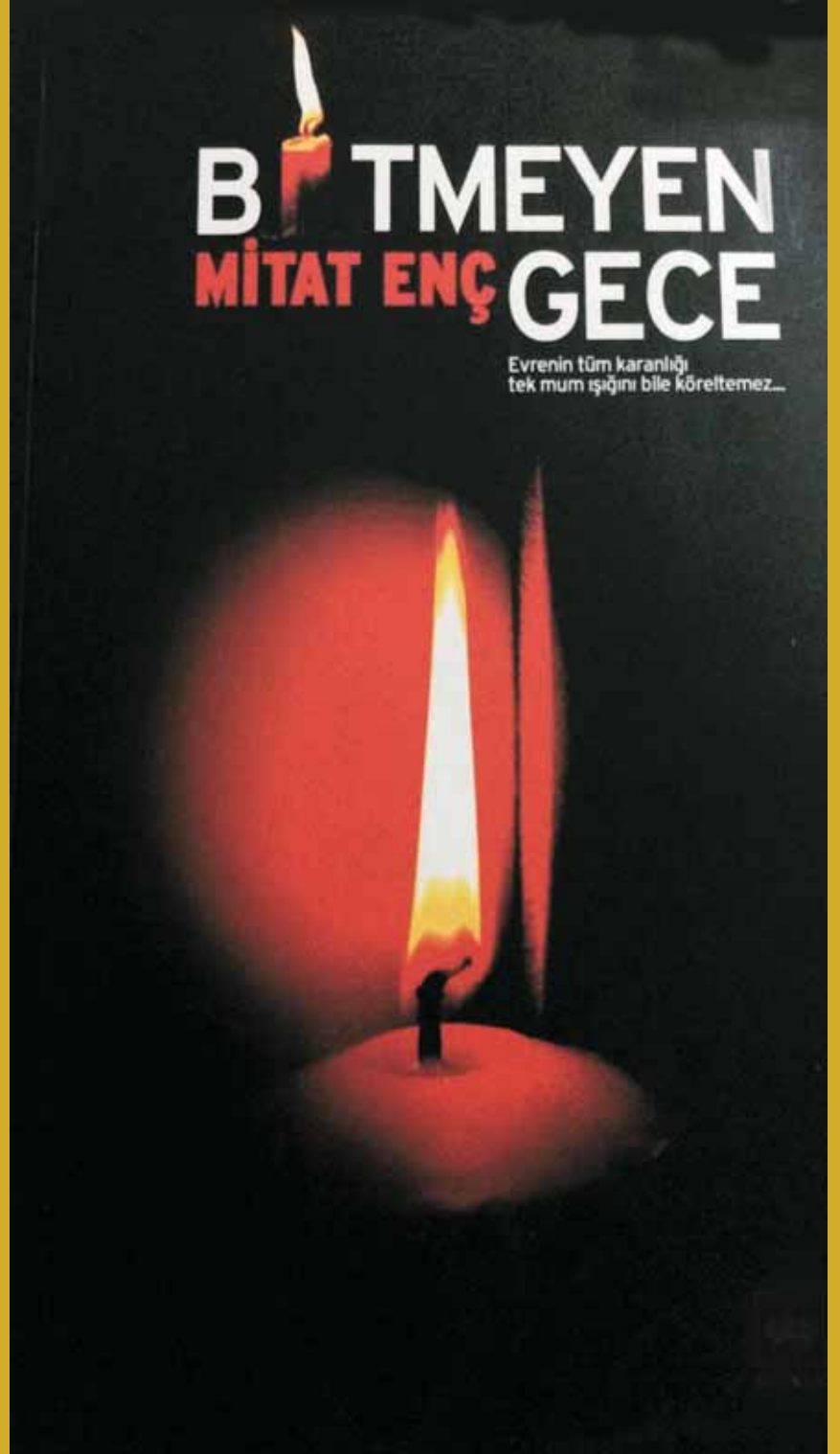

Mitat ENÇ

Gaziantep'ten,
İstanbul'a, oradan
Viyana ve ABD'ye
uzanan bir yaşam
öyküsü.

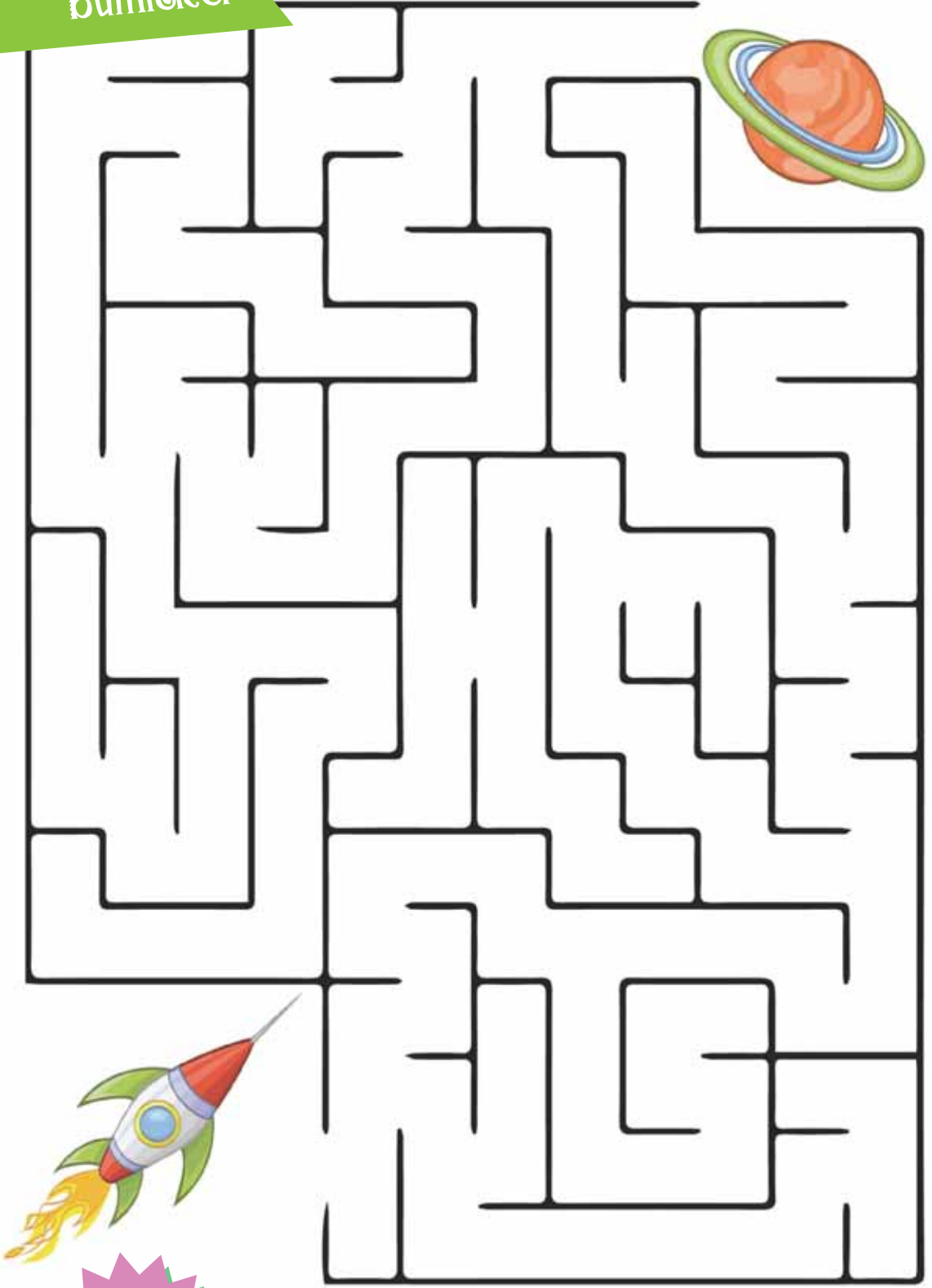
Mithat Enç, orta öğretimi için İstanbul Erkek Lisesi'ne yatılı olarak girer. Ardından İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne kaydolur. Birinci sınıf bitirme sınavlarına hazırlanırken, gözlerinden rahatsızlanır. Okulu bırakmak zorunda kalır. İstanbul'da ve ardından Viyana'da tedaviye gider. Maalesef şifa bulamaz ve kör olarak hayatını devam ettireceğini kabullenmek zorunda kalır. İlk önceleri bu durumun yarattığı derin psikolojik sıkıntıları atamaz. Bir süre sonra görme engelinin yapacağı işlere engel olamayacağını, yaşamda yardım etmesi gereken diğer engellilere çok şeyler yapılabileceğini keşfeder. Ve başlar çalışmaya.

Viyana'da pedagoji, ABD'de doktora eğitimini tamamlar. Yurda döndüğünde Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim bölümü ile Gazi Eğitim'de Özel Eğitim bölümlerini ve Altı Nokta Körler Eğitim ve Kalkındırma Derneği'ni kurar.

Yazarın, 'Bitmeyen Gece' adlı otobiyografik eseri kendi yaşadıkları, gözlerini kaybettikten sonraki ruh halini ve engelliler için çalışmalarını anlatır. Hayat karşısında yenilmeyip, vazgeçmeyen bir insanın umut sesidir kitap. Bu başarılı ve örnek yaşam öyküsünü okumaya ne dersiniz?

bulmaca

12

Roketin çabucak hedefine ulaşmasına yardımcı olur musunuz?

13

Noktaları numara
sırasıyla birleştirin.
Bakalım ne çıkacak
ortaya.

14

Karışık halde yazılmış kelimelerin doğrusunu karşılarındaki
kutucuklara yazabilir misiniz?

NİBİLİKÇİ

NİZDEKA

NASÜRU

DİRENE

KAĞCİRE

kōnu

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI

Sevgili çocuklar, dünya her geçen gün yeni teknolojik araç-gereçlerle donatılmakta. Her gün neredeyse kullandığımız ürünlerin yeni modelleri yapılmaktadır.

Bu gelişmeler hayatımıza sayısız faydalar sağlamaktadır. Bununla birlikte, teknoloji kullanımı üzerindeki kontrolümüzü kaybetmememiz gerekmektedir. Ürünleri kullanırken ölçsüz ve sınırsız davranırsak, sağlığımızı ve diğer insanlarla, ailemizin üyeleri ile ilişkilerimizde ciddi sorunlar yaşarız. İşte bu duruma 'teknoloji bağımlılığı' adı verilir. Bağımlılık; bilgisayar, tablet ve cep telefonlarıyla internete, televizyona ve başka bir oyun cihazına olabilmektedir. Bir süre sonra kişi kendi temel ihtiyaçlarını dahi ihmal ederek bütün vaktini teknolojik araçla geçirmeye başlar.

Bağımlılığın belirtileri nelerdir?

- Gece geç saatlere kadar bilgisayarın başında kalarak uyku düzenimizin bozulması.
- Bilgisayar, tablet veya cep telefonlarından uzak kalındığında gergin ve boşluktaymış gibi hissetmek.
- İnternette oyun oynamak için yemek öğünlerinden, derslerden ödün vermek.
- Ekran karşısında geçirdiğimiz zaman hakkında yalan söylemek.
- Yüz yüze arkadaşlıklar yerine sıklıkla sanal ortamlarda konuşmak.
- Bilgisayar başında uzun süre kalındığında, duruş bozukluğu, halsizlik, baş ağrısı, sırt ağrıları, obezite gelişebilir.

Peki, kendimizi bu bağımlılıktan nasıl koruyabiliriz?

İlk yapılacak şey sosyal ve sportif faaliyetlere katılmak. Bağımlı olunan cihazı ailenin ortak kullanımına açmak, ailecek yapılacak etkinlikleri artırmayı planlamak.

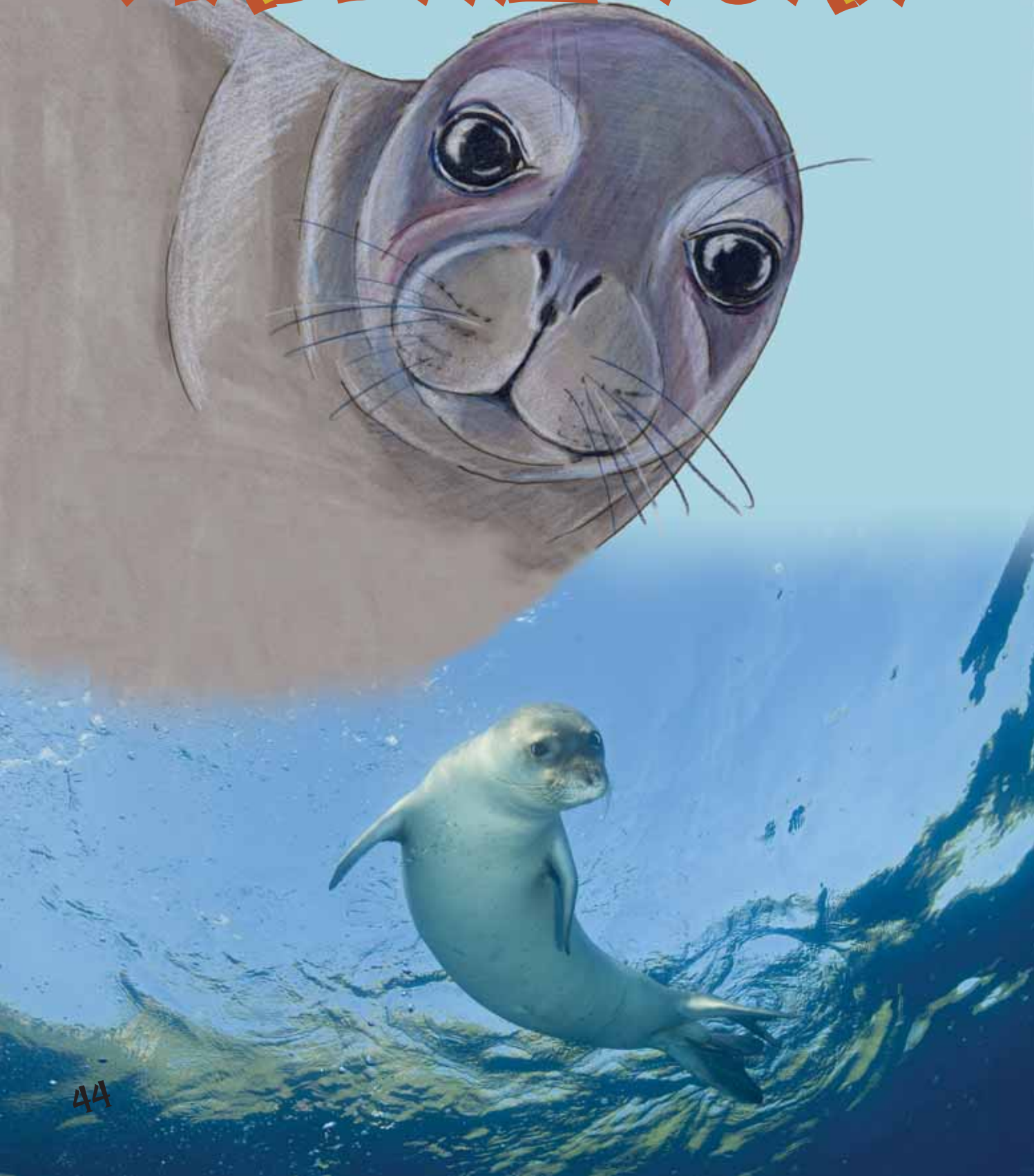
Ardından cihazların mekânını değiştirmek, gelecek için hedefler koymak ve bu hedefler doğrultusunda planları yaşama geçirmek öneriliyor uzmanlar tarafından.

Üretken olmamızı ve yaşamımızı koordine ederken, teknolojiye yenik düşmemek, orantılı kullanmak amaç olmalıdır. Gerekirse bir uzmandan da yardım alınabilir.

canlılar dünyası

AKDENİZ FOKU

Fokgiller familyasından olan Akdeniz Foku, Doğu Akdeniz sahilleri ile Batı Afrika kıyılarında yaşamaktadır. Bazı türleri avlanma nedeni ile yok olma tehlikesi altındadır. Yurdumuzda İzmir'in Foça ilçesi, Hatay-Samandağ sahillerinde ve Datça'da Akdeniz Foku'na rastlanır.

Genellikle üremek ve barınmak için, sessiz kıyı mağara ve kovuklarına çekilir. Akdeniz fokları bu mağaralardan kumluk, çalılık kıyılara, nehir ağızlarına yiyecek bulmak için ara sıra çıkarlar.

Akdeniz foklarının boyları 2-3 metreye kadar çıkabilir. Ağırlıkları 200-300 kilogram arasında değişir. Ergenlerinin vücutlarında kısa sert tüyler vardır. Bu iri deniz memelisinin erkek ve dişileri renkleri ile ayrılırlar. Erkekleri siyah veya koyu kahverengi, dişileri açık kahverengi veya gri renktedir. Karın bölgelerinde belirgin bir beyazlık vardır. Yavruları doğduklarında boyları 80-90 cm, ağırlıkları 20 kg civarındadır.

Akdeniz fokları çoğunlukla yalnız dolaşırlar. Su yüzüne çıktıklarında iri kafaları, kömür gözleri ve bıyıkları dikkati çeker.

Korunması gereken bu canlı türü, eko-sistemin döngüsü için önemlidir. Türkiye kıyılarında 100 civarında Akdeniz Foku'nun yaşadığı tahmin edilmektedir. Tüm dünyada 600 civarında Akdeniz Foku olduğu göz önüne alınırsa, Türkiye'nin bu konudaki önemi büyüktür. Sahillerdeki kirlilik ve bozulmalar Akdeniz foklarının yaşamlarını tehdit etmektedir. Türün devamı için bilim insanları çalışmalarını sürdürmektedir.

DIŞ SAĞLIĞI

Diş, sağlığımızda beslenmemiz açısından oldukça önemli olduğu gibi, aynı zamanda konuşmamızda ve görünümümüzde de önemlidir. Diş sağlığının bozulması tüm vücudumuzu etkiler. Kalp, böbrek gibi organlarımız dişlerin iltihabından etkilenebilir. Bu sebeplerle diş sağlığınıza dikkat etmeye özen göstermeliyiz.

Çocukluğumuzda ilk çıkan dişler süt dişlerimizdir, daha sonra bu dişlerimizin yerlerini kalıcı dişlerimiz alır. Süt dişlerinin hepsi çıktığı zaman ağızda toplam 20 adet diş bulunur. Bu sayı 12-14 yaşından sonra 28, 20-22 yaşından sonra ise 32 olur.

Süt dişlerinin sağlığı, daha sonra yerlerini alacak olan kalıcı dişlerin sağlığı açısından büyük önem taşır. Bu dişlerin çürümesi veya iltihaplanması, kalıcı dişlerimizi olumsuz etkiler. Bu sebeple diş bakımına ne kadar erken başlanır ve dikkat edilirse, ileride o kadar az sorun yaşanır.

Dişlerin ağrıması, sağlıklı oldukları anlamına gelmez. Ağrı, diş çürüğü ilerlediği zamanlarda ortaya çıkar. Diş çürüklerinin ilerlemeden ve ağrı yapmadan tedavi edilebilmeleri daha kolaydır ve bunun için yılda en az iki kere diş hekimine gidilmelidir.

Diş çürümesine en çok neden olan besinler asitli ve şekerli gıdalardır. Şekerli gıdaların diş yüzeyine yerleşmesi ve fırçalanarak

uzaklaştırılmaması sonucunda, mikroorganizmalar diş çürüklerini oluşturur. Dişler yemeklerden sonra düzenli olarak fırçalanırsa besinler dişlerin etrafında birikemez ve mikroorganizmalar çürük oluşturmazlar.

Doğru diş fırçası seçimi, yani naylon ve orta sertlikteki fırçalar, başarılı bir fırçalama için çok önemlidir. Fırçanın baş kısmı genellikle ağız içinde kolay hareket edebilmesi ve arka dişlere rahat ulaşabilmesi için çok büyük olmamalıdır. Herkese göre uygun diş fırçası farklı olabilmektedir. Bu nedenle diş hekimine sorulmasında fayda vardır. Fırça dişetine bakacak şekilde eğimli olarak yerleştirilerek küçük dairesel hareketler yapılır ve sırayla dişler üzerinde kaydırılır. Dişlerin ön, arka ve üst tarafı olmak üzere tüm yüzeylerine fırça mutlaka değdirilmelidir. Bu işlem en

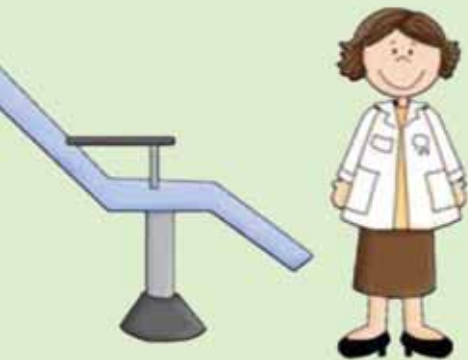
az iki dakika sürmelidir. Dişler günde en az iki kere fırçalanmalıdır. Diş fırçaları en fazla altı ayda bir değiştirilmelidir.

Diş fırçalamayla ilgili diş hekimleri bazen özel önerilerde bulunabilmektedirler. Bu yüzden bu konuda da mutlaka diş hekimine danışılmalıdır.

Her ne kadar dişler düzenli olarak fırçalansa, asitli ve şekerli gıdalar ile beslenme azaltılsa bile dişlerin altı ayda bir (yılda en az iki kere) mutlaka kontrol edilmesi oldukça önemlidir. Başlamak üzere olan çürüklerin erkenden tespit edilmesi, çürük bulunmasa bile dişlerin düzgün bir şekilde geldiğinin (çapraşıklıkların bulunmadığının) tespiti için diş hekimine mutlaka gidilmelidir.

Hazırlayan:
Ayşem Yurtseven
Diş Hekimi

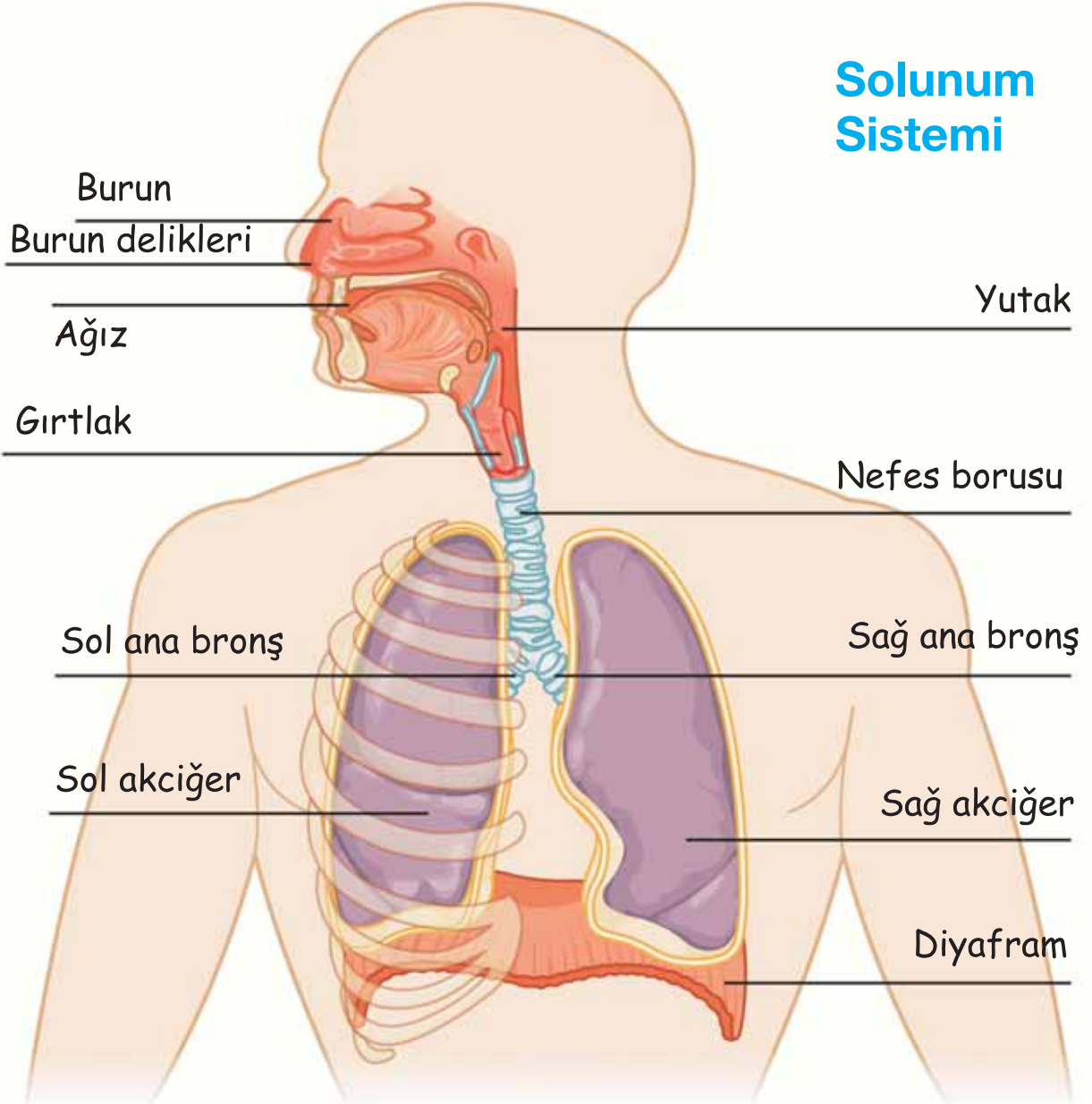

AKCİĞERLER

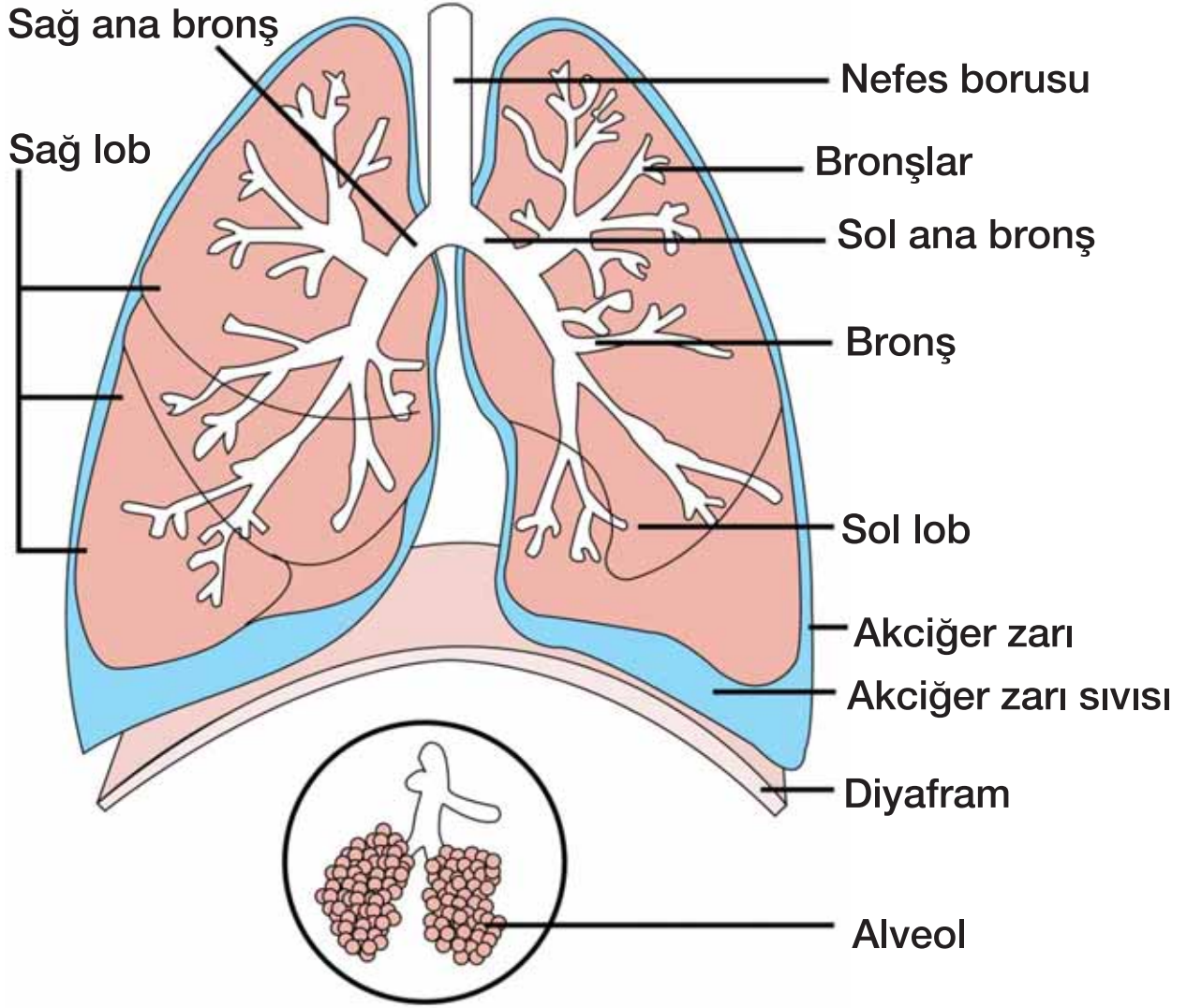
Akciğerler, göğüs boşluğunun her iki tarafında yer alan solunum organlarıdır. Solunum sırasında atmosferdeki oksijeni alır, dışarıya karbondioksit verir.

Akciğerler, çok esnek ve süngersi yapıdadır. Soluk alındığında burun ve ağızdan giren hava, nefes borusu ve bronşlardan geçerek akciğerlere ulaşır.

Solunum Sistemi

Akciğerlerimizi Tanıyalım

Bu arada toplardamardan gelen karbondioksiti fazla olan kan (kirlı kan) burada temizlenir. Bu işlem akciğerlerimizde bulunan ve ince duvarlara sahip milyonlarca hava keseciğı tarafından yapılmaktadır.

Göğüs kafesi aracılığıyla korunan akciğerler, koruyucu bir zar olan, akciğer zarı ile sarılmışlardır. Yeni doğan bir bebeğın akciğeri parlak pembedir. Erişkinlerde,

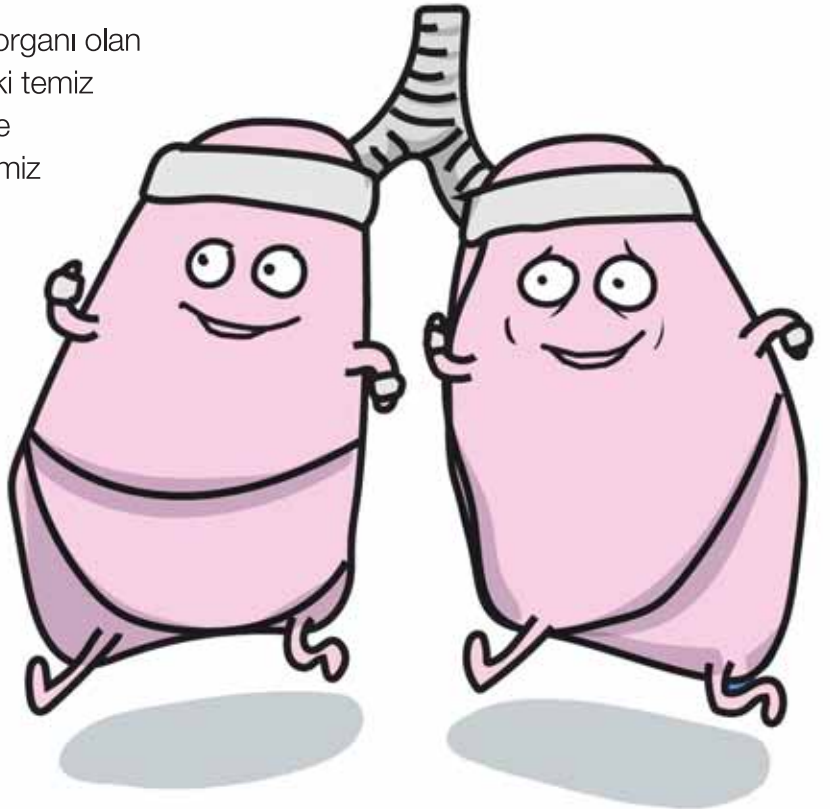
koyu bir renk alır. Bu koyulaşmaya dışarıdan solunumla alınan tozlar, sigara dumanı, kimyasal maddeler vs. yol açar. Gittikçe siyah bir renk olur.

Akciğerlerde görülen en yaygın hastalıklar; bronşit, astım, akciğer kanseri, zatürre, nefes darlığı, verem-tüberkülozdur. Bu hastalıklar klinik incelemelerde, röntgen çekimleri ile tespit edilmektedir. Şüpheli durumlarda ileri tetkikler yapılır.

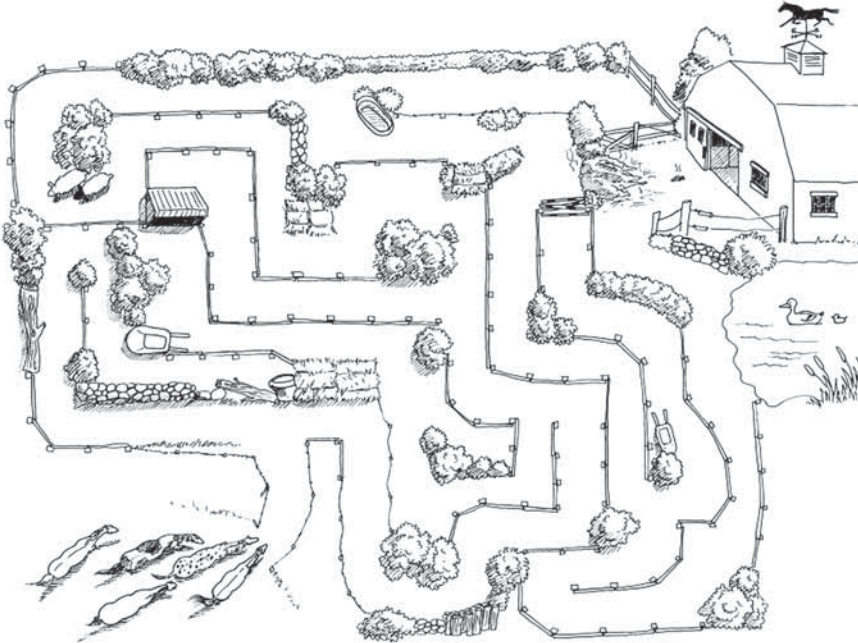
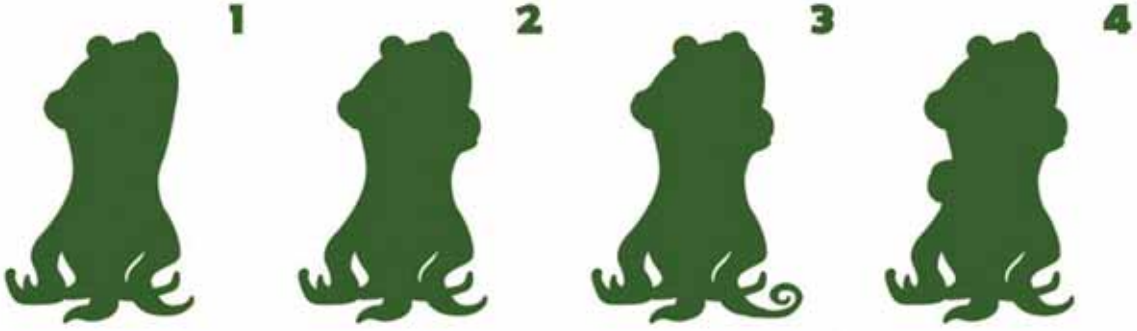

Solunum sisteminin en önemli organı olan akciğerleri korumak ve vücuttaki temiz kan dolaşımını en etkin biçimde gerçekleştirmek için dikkat etmemiz gerekenler şunlardır:

- Sigara ve sigara dumanının bulunduğu ortamlardan uzak durmak,
- Temiz hava solumak,
- Kimyasal maddelerden uzak durmak,
- Belirli periyotlarla doktor kontrollerini yaptırmak.

Gölgelerden hangisi
ahtapota ait
bulabilir misiniz?

Atların, çitlerin
arasında yollarını
bularak, ahıra
ulaşmasına yardım
eder misiniz?

URANÜS

Güneş sisteminde Güneş'e yakınlık sırasına göre 7. sıradaki gezegendir. Adını Yunan mitolojisinden alır, 1781 yılında tesadüfen bulunmuştur.

Ağır hareket eden bir gezegen olduğundan Güneş etrafındaki dolanımını 84 yılda tamamlayabilmektedir. Dünyamızdan 15 kat daha büyüktür. Üzerinde kaya buzları olduğu tahmin edilen 10 halka vardır. Halkalar, Uranüs'ün dönüşü sırasında onunla birlikte dönerler. Dönme sırasında bir manyetik alan oluştururlar. Manyetik alan olduğu sırada tirbuşon etkisi yapar.

27 uydu sahibi olan Uranüs, güneş sisteminin üçüncü büyük gezegenidir. Çekirdeğinin çevresinde su, metan gazı ve amonyak vardır. Bu çekirdek çok sıcaktır ve etrafı bir manto ile kaplıdır. Bu aşırı sıcak manto, üzerindeki atmosferin ağırlığından kaynaklanan devasa bir basınca maruz kalır.

Uranüs ve uyduları

Uranüs sisli ve belirgin bir yüzey şekli göstermeyen yeşil-mavi renktedir. Üst atmosfer katmanlarının sıcaklığı -218°C 'dir. Bu durum Uranüs'te su ve amonyak bulunma olasılığını yok edecek kadar en aza indirmiştir.

Bilim insanları, teleskoplarla yaptıkları gözlemlerde Uranüs'te "fırtına yapıları" gözlemlemişlerdir. Bu fırtınalar ancak kızıl ötesi görüntülerde ortaya çıkmaktadır. Rüzgarların hızının 700 km/saat hızıyla gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Uranüs'ün gözlenmesi çıplak gözle pek mümkün değildir.

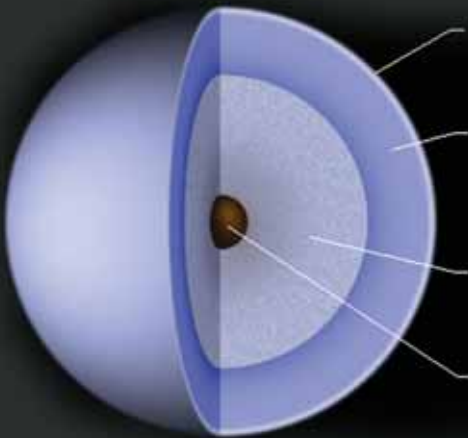
Uranüs

Dünya

Ancak olağanüstü açık ve temiz gökyüzü koşullarında sadece sönük bir yıldız olarak gözlemlenebilir. Bu nedenle Uranüs'ü ve uydularını gözlemleyebilmek gelişmiş teleskoplara bağlıdır.

Güneş'e uzaklığı 2,80 milyar kilometredir.

Dış atmosfer, üst bulut tabakası

Atmosfer (hidrojen, helyum, metan gazı)

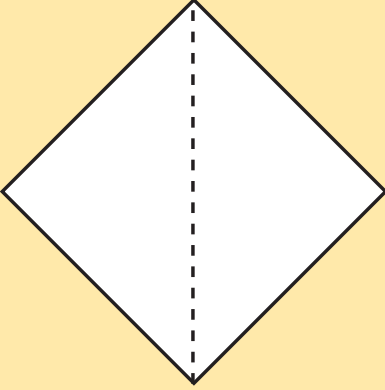
Manto (su, amonyak, metan buzları)

Çekirdek

KAĞITTAN PELİKAN KATLAYALIM

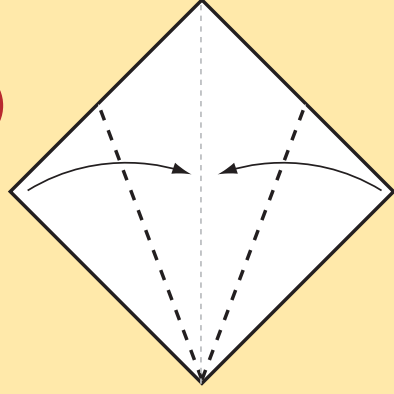
Öncelikle her iki yüzü birbirinden farklı renklerde bir kağıt hazırlayacaksınız. Biz, bir tarafı beyaz, diğer yüzü mavi bir kağıt kullanmayı tercih ettik.

1

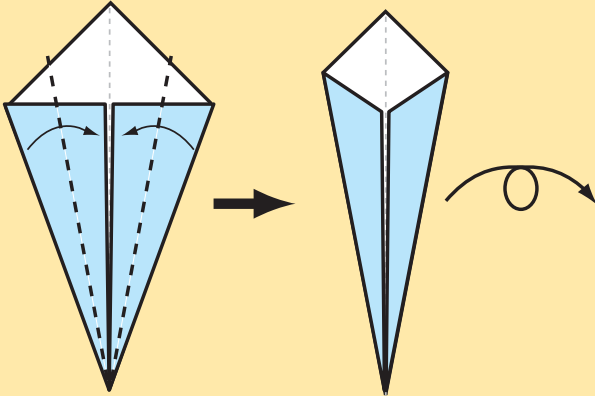
Kağıdın beyaz yüzü yukarı bakacak şekilde başlayın.
Gösterildiği gibi tam ortasından katlayıp açın.

2

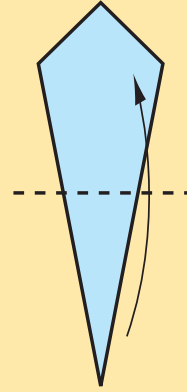
Sonra dış köşeleri orta çizgiye denk gelecek şekilde katlayın.

3

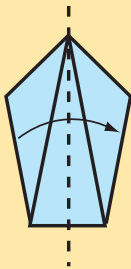
Köşeleri bir kez daha ortaya doğru katlayın.

4

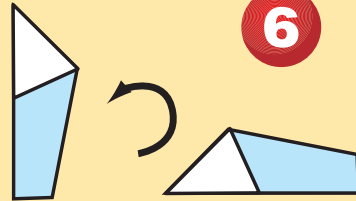
Modeli ters çevirin ve alt köşeyi üst köşeye birleştirecek şekilde katlayın.

5

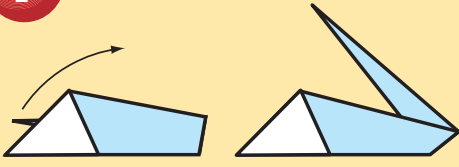
Sonra tekrar ikiye katlayın.

6

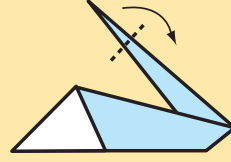
Modeli döndürün.

7

İçeride kalan üçgeni yavaşça yukarı kaldırın. Düz duracak şekilde bırakın.

8

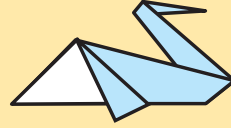
Kafayı oluşturmak için üçgenin ucunu katlama çizgisi boyunca katlayın.

9

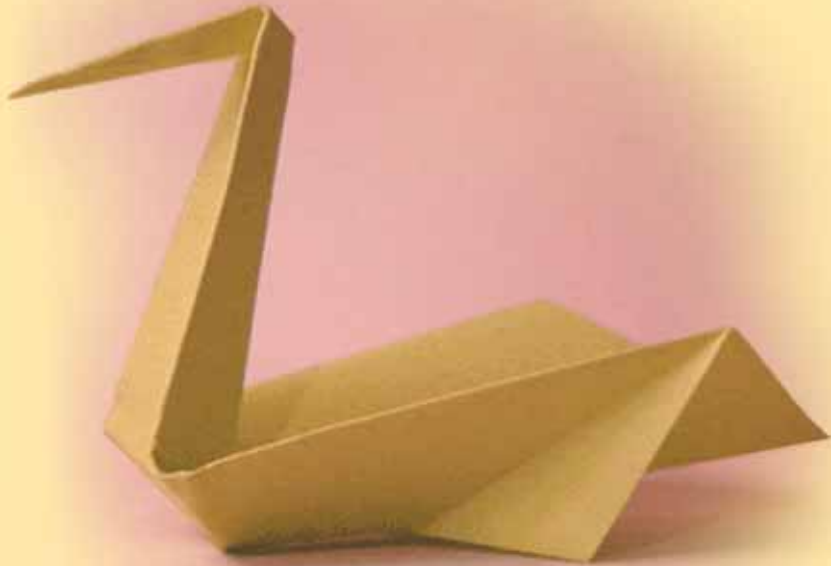
Kanatları oluşturmak için gösterilen uçları yukarı doğru katlayın. Böylece, pelikanın yerde durabilmesini de sağlayacaksınız.

10

Pelikanınız hazır.

İsterseniz suda bile yüzdürebilirsiniz.

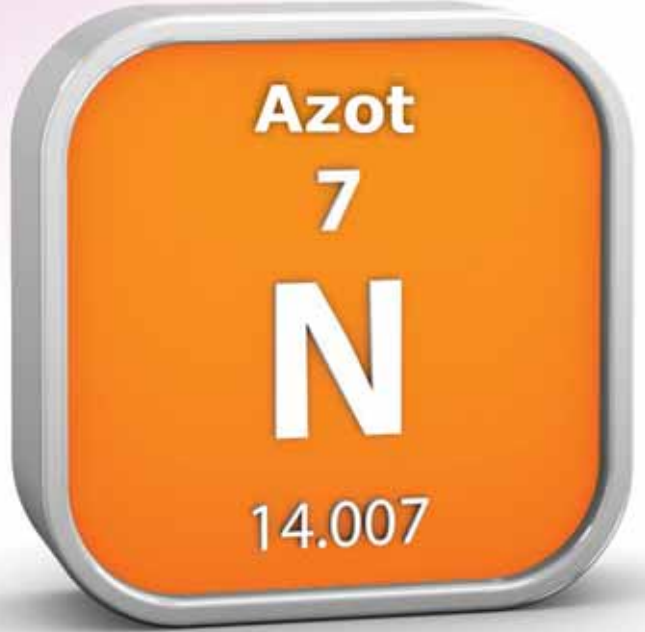

elementlerin dünyası

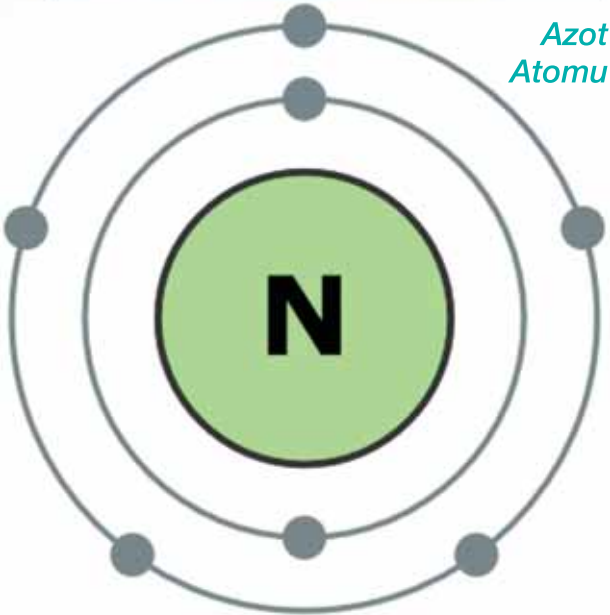
Sevgili çocuklar, bu sayıda 7 numaralı elementi tanıyacağız. N simgesi ile bilinir. Canlıların dokularında ve dünya atmosferinin yüzde 78'inde azot bulunur. Kokusuz, tatsız ve renksiz bir elementtir. İki atomlu bir molekül olduğundan denklemlerde N₂ diye yazılır. Azot; amino asit, nitrik asit ve siyanür gibi bileşikler

AZOT

oluşturması bakımından önemlidir. 1772'de İngiliz bilim insanı Daniel Rutherford tarafından keşfedilmiştir. Eski zamanlarda simyacılar azotu tanıyorlardı ve ona "asil su" adını vermişlerdi. Endüstride ve zirai kullanımında barut ve gübre yapımında karşımıza çıkmaktadır. Sıvı yakıtlı füzelerde oksitleyici olarak da kullanılır.

Azot; gıdaların tazeliğinin korunması, dondurulması, paketlenme, sıvı patlayıcıların üstünü kapatmakta, paslanmaz çelik üretiminde, uçak ve otomobillerin tekerleklerinin dolumunda kullanılan önemli bir elementtir. Böylece arabaların sürtünme ile ısıdan kaynaklanan yanma riski ortadan kalkar. Kullandığımız bilgisayarların soğutma sistemlerinde azotun kullanıldığını biliyor muydunuz?

Azotun elde edilmesinde en önemli kaynak havadır. Sıvı havadan önce azot buharlaşarak geride oksijeni bırakır.

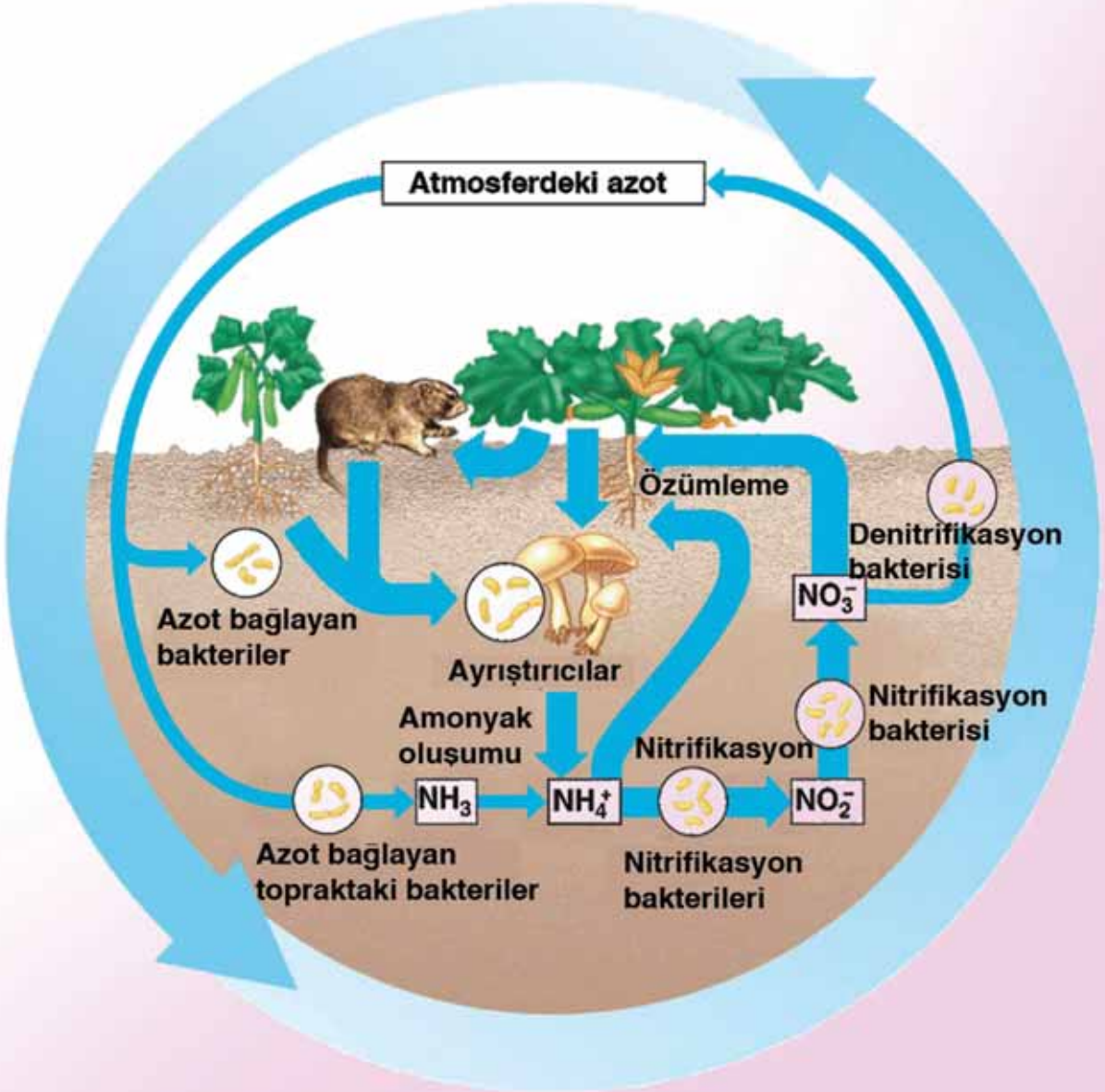
Azot bu şekilde elde edilirken basınç altında çelik tüplere doldurularak saklanabilir.

Doğada azot döngüsü nasıl olmaktadır?

Toprakta bulunan azot, toprağa ekilen yoncalar ile açığa çıkar. Azot bileşenlerinden fakir topraklara yonca ekilince, toprak azot bakımından zenginleşir. Böylece bir sonraki yıl ekilen bitkiye toprak azot sağlamış olur. Havadaki azotta yağmurla birlikte toprağa inince azot tuzları olan amonyum nitrat ve amonyum karbonat tuzları meydana gelir.

Toprak bu tuzları kalsiyum nitrata çevirerek bitkileri besler. Bitkilerde bu maddeleri kendi gövdesinde proteine çevirir.

Proteinler, bitkiden beslenen hayvan ve insanların vücuduna geçer. İnsanlar bu proteinleri bitkilerden ve ot yiyen hayvanlardan alır. Bu maddeler insanların ve hayvanların hücrelerinin yapı taşıdır. Toprakta kalan bitkilerin bir kısmı, ölüp çürüyerek tekrar toprağa karışırken proteinler yine toprağa dönerler. Böylece azot dengesi zinciri her yıl dönüşerek tamamlanır. Günümüzde kentleşme ve endüstrileşme hızla ilerlediğinden bitki-hayvan-insan besin zinciri dengesi bozulabilmektedir. Böylece giderek suni azot gübresi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Arkadaşlar, uzayda neler olup bittiği hep merak edilmiştir. Gözlemlenemeyecek kadar uzaklarda neler olduğunu bilmiyoruz. Gözlemlenebilen gezegenlerin konumları ve gök olayları takip edilebiliyor. Ulusal Gözlemevi tarafından oluşturulan takvime göre önümüzdeki aylarda meydana gelecek olan gök olayları, Ay'ın ve gezegenlerin konumlarını sizlerle paylaşmak istedik. Merak eden arkadaşlar, bu takvime göre gözlem yapabilirler.

Temmuz 2016

Gezegenler

Merkür: Ayın son haftasına doğru

günbatımından hemen sonra batı ufkunda parlak Venüs ile birlikte görülmeye başlayacak olan gezegen ay sonunda Aslan Takımyıldızı'nın parlak üyesi Regulus ile çok yakın görünecek. Bu yakınlaşmayı görmek için ufak bir teleskop veya dürbün gerekebilir.

Venüs: Geçtiğimiz ay Güneş'in doğusuna geçen gezegen ayın son haftasından itibaren günbatımında batı ufkunda fakat kısa sürelerle Merkür ile beraber gözlenebilir.

Mars: Ayın başında günbatımında güney yönünde Terazi Takımyıldızı'nda yükselmiş olan gezegen geceyarısından bir saat sonra batmış oluyor. Ay sonuna doğru gezegen geceyarısı civarında batıyor. Gezegen ay boyunca yine Satürn ile yakın görünümde.

Jüpiter: Aslan Takımyıldızı'nda bulunan gezegen günbatımında batı ufkunda gözlenebilir. Yüksekliği ve gözlem zamanı azalmış olan gezegen hâlâ dikkat çekici derecede parlak. Gezegen ay sonunda

ancak alacakaranlık zamanında batı ufkunda kısa süreyle gözlenebilir hale gelecek.

Satürn: Günbatımından önce yükselmiş olan gezegen gecenin büyük bölümünde Terazi Takımyıldızı'ndaki Mars ile birlikte gözlenebilecek. Ayın son haftasına doğru geceyarısından yaklaşık iki saat sonra batacak.

Gök Olayları

1 Temmuz Ay Dünya'ya en yakın konumunda (366.000 km)

4 Temmuz Dünya Güneş'e en uzak konumda (152 milyon km)

9 Temmuz Ay ve Jüpiter çok yakın görünümde

13 Temmuz Ay Dünya'ya en uzak konumunda (404.000 km)

15 Temmuz Ay, Satürn ve Mars yakın görünümde

27 Temmuz Ay Dünya'ya en yakın konumunda (370.000 km)

29 Temmuz Ay sabaha karşı Aldebaran ile yakın görünümde

30 Temmuz Merkür ile Regulus günbatımında çok yakın görünümde

Ay'ın Konumu

Yeniay 4 Temmuz

İlkdördün 12 Temmuz

Dolunay 19 Temmuz

Sondördün 26 Temmuz

Ay'ın Konumu

Yeniay 2 Ağustos

İlkdördün 10 Ağustos

Dolunay 18 Ağustos

Sondördün 25 Ağustos

Ağustos 2016

Gezegenler

Merkür: Gökyüzündeki konumu giderek Güneş'in

doğusuna doğru kayan gezegen ay boyunca günbatımında batı ufkunda görülebilir. Ufuktan fazla yükselmediğinden gözlenmesi için ufku açık temiz bir gökyüzü gereken gezegene ay boyunca Jüpiter ve Venüs de eşlik ediyor. Gökyüzü fotoğrafçıları için üç gezegenin birbirine çok yakın görüldüğü ayın son haftası hayli uygun.

Venüs: Günbatımında batı ufkunun en parlak gökcismi olan gezegene bu ay Merkür ve Jüpiter de eşlik ediyor. Üç gezegen de ay boyunca kısa sürelerle gözlenebilecek. Ayın 5'inde Aslan Takımyıldızı'nın parlak yıldızı Regulus ile çok yakın görünecek olan Venüs ay sonuna doğru da Jüpiter'in çok yakınında görünecek.

Mars: Ay boyunca yine Satürn ile birlikte Akrep ve Terazi takımyıldızları bölgesinde geceyarısına kadar gözlenebilecek Mars'ın parlaklığı da belirgin derecede azalmış durumda. Ayın son haftası Akrep Takımyıldızı'na geçerek Satürn ile iyice yaklaşacak ve geceyarısına kalmadan batmış olacak.

Jüpiter: Artık gökyüzündeki konumu Güneş'e yaklaşmaya başlayan gezegen ancak ayın ilk birkaç günü günbatımında batı ufkunda, fakat hayli alçak. Ayın ilk yarısına doğru Aslan Takımyıldızı'ndan Başak Takımyıldızı'na geçen gezegeni görmek giderek zorlaşacak.

Satürn: Ayın başlarında günbatımında güney yönünde Mars ile birlikte gözlenebilecek gezegen günler ilerledikçe gökyüzünün batı bölgesine geçmeye başlıyor. Ayın sonuna doğru ancak gecenin ilk yarısı gözlenebilecek ve geceyarısında batmış olacak.

Gök Olayları

6 Ağustos Ay, Jüpiter, Merkür ve Venüs günbatımında batı ufkunda

10 Ağustos Ay Dünya'ya en uzak konumunda (404.000 km)

11 Ağustos Ay, Mars ve Satürn yakın görünümde

16 Ağustos Merkür en büyük doğu uzanımında (27°)

22 Ağustos Ay Dünya'ya en yakın konumunda (367.000 km)

24 Ağustos Mars, Satürn ve Antares geceyarısına kadar yakın görünümde

25 Ağustos Venüs ve Jüpiter günbatımında çok yakın görünümde

Ay'ın Konumu

Yeniay 1 Eylül

İlkdördün 9 Eylül

Dolunay 16 Eylül

Sondördün 22 Eylül

Eylül 2016

Gezegenler

Merkür: Gökyüzündeki konumu ayın ikinci yarısına kadar Güneş'e yakın olduğu için gözlenemeyen Merkür daha sonra Güneş'in batısına geçerek gündoğumundan önce doğu ufunda kısa sürelerle gözlenebilecek. Güneş'ten iyice uzaklaşan gezegenin konumu ay sonuna doğru gözlem için uygun olacak.

Venüs: Geçtiğimiz ay Jüpiter ve Merkür ile birlikte batı ufkunu paylaşan gezegen yavaş yavaş bu iki gezegenden uzaklaşarak günbatımında daha uzun sürelerle gözlenebilir hale geliyor. Ay sonuna doğru batı ufunda bir saate varan sürelerle gözlenebilecek.

Mars: Günbatımında gökyüzünün batı bölgesine geçmiş olan gezegen ufuktan fazla yükselemiyor ve gözlem süresi kısalıyor. Gezegen gecerasından yaklaşık bir saat öncesine kadar Akrep Takımyıldızı'nda yine Satürn ile birlikte gözlenebilecek. Ay sonuna doğru Yay Takımyıldızı'na geçen Mars'ın parlaklığı da azalmaya devam ediyor.

Jüpiter: Bu ay Başak Takımyıldızı'na geçmiş olan gezegen ay boyunca gökyüzünde Güneş'e yakın bir konuma gelmeye devam ettiği için gözlenemeyecek.

Satürn: Giderek gözlem süresi kısaltmaya başlayan gezegen ay boyunca sadece gecenin ilk yarısında gökyüzünde. Ayın son çeyreğinde günbatımından sonra üç saat kadar gözlenebilecek olan gezegenin parlaklığı da hafifçe azalıyor.

Gök Olayları

6 Eylül Ay Dünya'ya en uzak konumunda (405.000 km)

8 Eylül Satürn ve Ay yakın görünümde

9 Eylül Ay, Mars ve Satürn yakın görünümde

18 Eylül Ay Dünya'ya en yakın konumunda (362.000 km)

21 Eylül Ay ve Aldebaran çok yakın görünümde

22 Eylül Sonbahar ılımlı (gece ve gündüz süreleri eşit)

28 Eylül Merkür en büyük batı uzanımında (18°)

29 Eylül Ay ve Merkür gündoğumunda çok yakın görünümde

KABOTAJ ve DENİZCİLİK BAYRAMI 1 Temmuz

Kabotajın anlamı, “gemi işletme” hakkıdır.

Ülkemizin limanları yıllarca yabancılar tarafından işletildi. Kendi limanlarımızdaki yük ve yolcu taşıma hakkı tamamen yabancıların elinde idi. Denizlerimizin ve limanlarımızın tekrar egemenliğimize geçmesini sağlayan Kabotaj Kanunu, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün Türk Milletine kazandırdığı en büyük armağanlardan birisidir.

Türk limanlarındaki her türlü yük ve yolcu taşıma hakkını tekrar Türk Bayraklı gemilere veren Kabotaj Kanunu ile yabancıların denizlerimizden elde ettiği sayısız çıkara son verildi. Bu nedenle her yıl 1 Temmuz gününü Denizcilik ve Kabotaj Bayramı olarak kutlarız.

19 Nisan 1926 yılında toplanan TBMM, Türk kara sularında gemi işletme hakkını tekrar Türk gemilerine bırakan Kanunu onayladı. Böylece yabancı uyruklu gemilerin yerini Türk yük ve yolcu gemileri aldı. Kanun 1 Temmuz 1926’da yürürlüğe girdi.

DÜNYA NÜFUS GÜNÜ 10 Temmuz

Dünya nüfusunun hızla artmasına rağmen doğal kaynaklar, kentsel atıklar ve plansız sanayileşme nedeniyle giderek azalmaktadır. Örneğin içilebilir doğal su kaynakları hem azalmakta hem de hızla kirlenmektedir. Bunun yanı sıra orman ve tarım alanlarında da hızlı bir çölleşme görülmektedir. Özellikle geri kalmış ülkelerdeki çevre tahribatı ve nüfus artışı daha fazladır. Dünya Nüfus Günü’yle hızlı ve plansız nüfus artışının özellikle geri kalmış ülkelerde yaratacağı sorunlara dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

GAZETECİLER ve BASIN BAYRAMI 24 Temmuz

Basın deyince gazeteler, televizyonlar, radyolar, dergiler ve yazılı ve interaktif haber bültenleri aklımıza gelir değil mi?

Basın-yayın organları olmasaydı Edirne’deki veya Kars’taki bir olaydan nasıl haberimiz olabilirdi? Hatta “Olimpiyatları” anında izleyebilir miydik?

Peki, Ülkemizden binlerce kilometre uzakta olan Avustralya'daki veya Almanya'daki bir olaydan hiç haberdar olabilir miydik?

Dünyada ve ülkemizde yaşanan olaylardan basın-yayın organları aracılığıyla çok kısa bir süre sonra haberdar oluruz.

Gazeteciler Günü'yle basın organlarının yayın yapma ve halka bağımsızca haber verme özelliğine dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI 24 Temmuz

Kurtuluş Savaşı'ndan büyük bir zaferle çıkan Genç Türkiye Cumhuriyeti'ni zor işler bekliyordu. Bunlar; kapitülasyonlar, Osmanlı borçları ve Sevr Antlaşması'nda yer alan hükümlerdi.

21 Kasım 1921'de Lozan'da başlayan Konferansta Türkiye Cumhuriyeti'ni İsmet İnönü başkanlığındaki bir heyet temsil etti.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurtuluş Savaşı ile elde ettiği kazanımlardan taviz vermemesi ve Batılı devletlerin dayatmalarını kabul etmemesi nedeni ile 4 Şubat 1923'te görüşmeler kesildi.

23 Nisan 1923'te yeniden başlayan görüşmeler neticesinde Türkiye'nin istekleri kabul edildi ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Antlaşması imzalandı.

Böylece Osmanlı Devleti'nin 10 Ağustos 1920'de kabul ettiği Sevr Antlaşması geçersiz sayıldı. Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğü ve bağımsızlığı tüm dünyada kabul edildi.

MALAZGİRT ZAFERİ GÜNÜ 26 Ağustos

ZAFER HAFTASI 26-30 AĞUSTOS

30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI 30 Ağustos

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ 1 Eylül

İLKÖĞRETİM HAFTASI Eylül'ün 3. Haftası

Her yıl Eylül ayı geldiğinde okullarımızın açılacağı günü heyecanla bekleriz. Ülkemizdeki tüm okullar, her yıl Eylül ayında eğitim ve öğretim etkinliklerine başlar. İlköğretim Haftası içinde halkı aydınlatmak, eğitimin önemini kavratmak, okuma - yazma bilmeyenleri eğitime özendirmek amacıyla çalışmalar yapılır.

TÜRK DİL BAYRAMI 26 Eylül

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde Türk kültürü ve Türk dili alanında önemli çalışmalar yapılmıştır.

Dil, milli yapıyı oluşturan, sağlamlaştıran ortak bağıdır. Atatürk, Türk dilini kendi benliğine kavuşturmayı ve kendi benliği içinde zenginleştirerek büyük bir kültür dili haline getirmeyi 12 Temmuz 1932 tarihinde Türk Dili Tetkik Cemiyeti'ni (Türk Dil Kurumu) kurarak gerçekleştirmeye çalışmıştır. Tarih anlayışında olduğu gibi, milli kültürümüzün temeli olan dilde de millileşmek bir zorunluluktur. Atatürk, dildeki bağımsızlığı siyasi bağımsızlığın bir parçası sayıyordu.

Atatürk, 1932 yılında başlattığı dil devrimi çalışmalarına, millî kültür politikasının gerekli kıldığı bir anlayışla eğilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin devlet felsefesinin temelinde, Türk toplumunu çağdaş medeniyet seviyesinin ön safına çıkarma amacı yer almaktadır. Bu doğrultuda dilimizin de uzun vadede böyle bir medeniyet seviyesinin gerekli kıldığı bütün kelime, kavram ve terimleri karşılayabilecek bir kültür dili durumuna getirilmesi gerekiyordu.

Yeni Türk alfabesinin kabul edilmesiyle Türkçe okuma-yazma daha kolay öğrenilmiş ve Türk dili daha çok kullanılmaya başlanmıştır.

Türk dilini diğer dillerin etkisinden kurtarmak ve ortaya çıkartmak için 12 Temmuz 1932'de Atatürk tarafından Türk Dil Kurumu kurulmuştur. 20 Eylül 1932 tarihinde de I. Dil Kurultayı toplanmıştır.

Atatürk, bizlere Türkçe'yi koruma ve geliştirme görevini de vermiştir. Bizler de Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün verdiği bu görevi, Türkçe'yi en iyi şekilde öğrenerek, uygulayarak ve dilimize yabancı sözcükleri katmadan yaşatarak yerine getirmeliyiz.

DÜNYA TURİZM GÜNÜ 27 Eylül

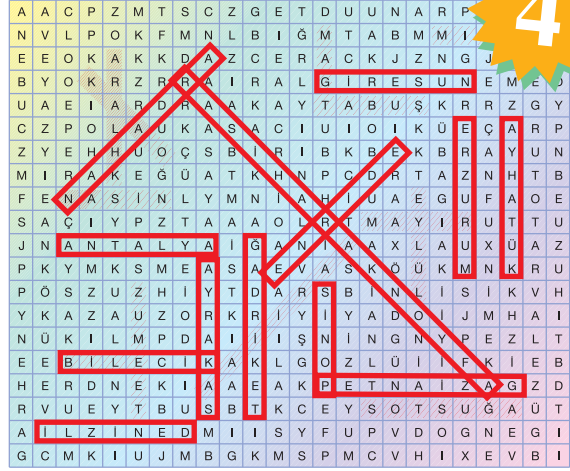
YANGINDAN KORUNMA HAFTASI

(İTFAİyecİLİK HAFTASI) 25 Eylül -1 Ekim

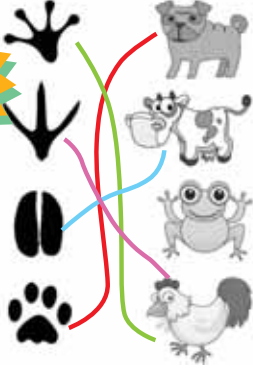
1714 yılında kurulan İtfaiye Teşkilatı, bugüne kadar pek çok değişiklik geçirmiştir. İtfaiye Teşkilatı'na önceleri "Tulumbacılar" denilirdi. Teşkilat bugün de bir yandan çağın gereklerine uygun bir profesyonellik anlayışı içinde çalışırken, bir yandan da tulumbacılarından devraldığı gönüllü-amatör ruhu yaşatmaya çalışmaktadır.

İtfaiyecilik Haftası'nın amacı, itfaiyeciliğin halka tanıtılması ve İtfaiye Teşkilatı'nın verdiği hizmetler konusunda halkımızın bilgilendirilmesidir.

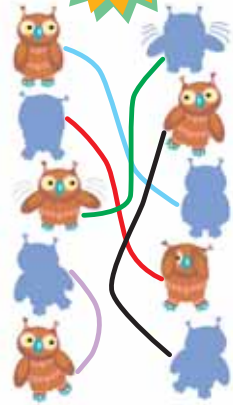
bilmece bulmaca çözümleri

2

3

4

6

EN UZAK
GEZEĞEN
NEPTÜNDÜR.

7

X=1, Y=4, Z=46

9

4

5

Yanıt: 8 çilekli + 11 bademli + 9 fındıklı = 28 tane

28 + 1 sütlü = 29 tane

En kötü olasılık 29. kesinlikle sütlüdür.

8

60 Lt

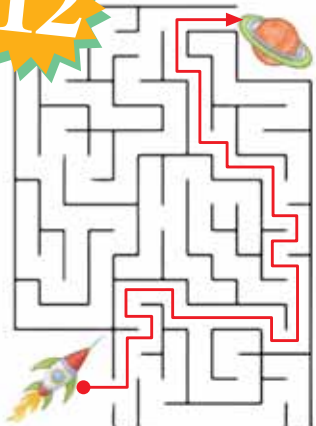
11

4	8	3	9	6	7	5	2	1
1	2	7	5	8	3	6	4	9
6	5	9	1	4	2	3	7	8
2	3	1	8	7	9	4	5	6
9	7	6	4	5	1	8	3	2
8	4	5	2	3	6	1	9	7
3	9	8	7	1	4	2	6	5
7	1	4	6	2	5	9	8	3
5	6	2	3	9	8	7	1	4

10

12

14

BİNİCİLİK

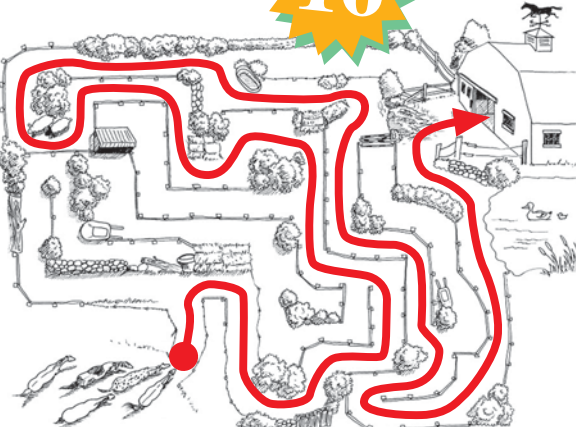
AKDENİZ

URANÜS

EDİRNE

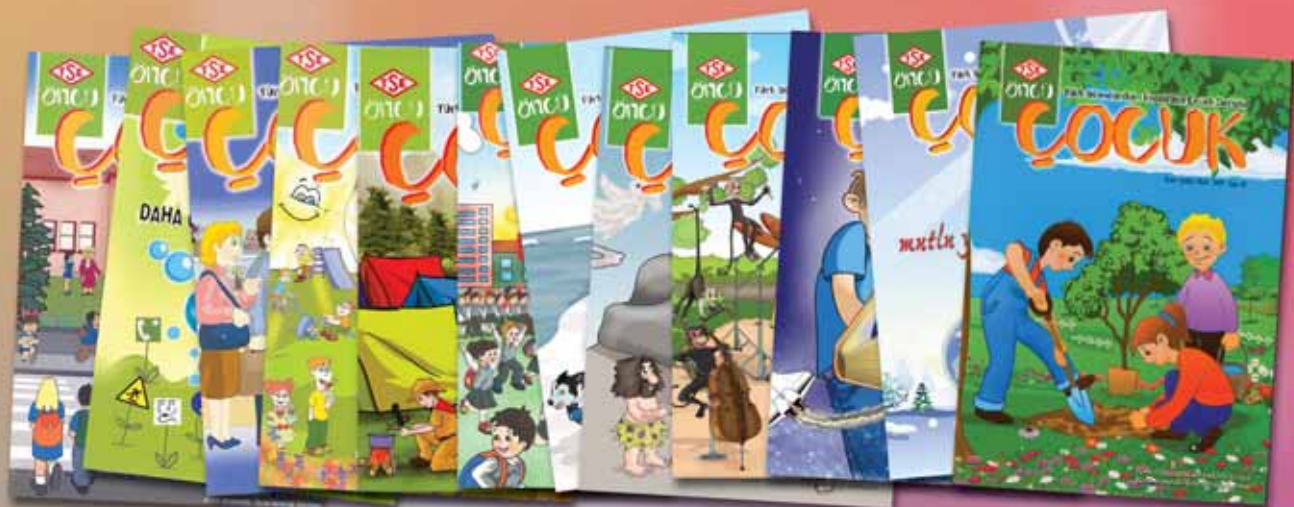
AKCİĞER

16

15

2 numaralı gölge

30

AĞUSTOS

